

**GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY**

**INFORMACJA O SYTUACJI  
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU  
STYCZEŃ 2008 R.**

Warszawa, 22 luty 2008 r.

## Spis treści

	strona
Wstęp .....	3
Rynek pracy .....	5
Rolnictwo .....	11
Przemysł .....	14
Budownictwo .....	18
Budownictwo mieszkaniowe .....	19
Rynek wewnętrzny .....	20
Transport .....	23
Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji .....	24
Ceny .....	24
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne .....	29
Budżet państwa .....	31
Pieniądz .....	34
Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju .....	37
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej .....	40

### **Uwaga:**

Główny Urząd Statystyczny prezentuje w Internecie publikację pt. „Polska – wskaźniki makroekonomiczne”, zawierającą obszerny zestaw kwartalnych i rocznych wskaźników makroekonomicznych (wersja polska i angielska).

Publikacja składa się z trzech części, bieżąco aktualizowanych. W części I zawarte są kwortalne wskaźniki makroekonomiczne od 1997 r. (20 szeregów czasowych), w części II – statystyczne wskaźniki gospodarcze w rozszerzonym zakresie w układzie kwartalnym, począwszy od 1997 r. (blisko 460 szeregów czasowych), a w części III – roczne wskaźniki gospodarcze od 1995 r. (odpowiednio ponad 260).

Publikacja udostępniona jest **nieodpłatnie**.

Adres w Internecie: [www.stat.gov.pl](http://www.stat.gov.pl)

## Wstęp

W styczniu br. w gospodarce utrzymały się tendencje obserwowane w ostatnich miesiącach 2007 r. Po osłabieniu w grudniu ub. roku poprawiła się dynamika produkcji sprzedanej w przemyśle. Notowano wzrost produkcji budowlano-montażowej oraz znaczący wzrost sprzedaży w usługach. Umocniły się pozytywne zjawiska na rynku pracy – wzrost zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw i spadek bezrobocia w skali roku. Równocześnie odnotowano większą niż w grudniu dynamikę cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz cen producentów w przemyśle. Wobec wysokiej dynamiki płac nominalnych, utrzymał się znaczący wzrost siły nabywczej przeciętnych wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw. Siła nabywcza przeciętnych świadczeń społecznych kształtowała się poniżej poziomu sprzed roku.

W styczniu br. produkcja sprzedana w przemyśle zwiększyła się w skali roku o 10,8%. Wzrost sprzedaży odnotowano we wszystkich głównych grupowaniach przemysłowych, największy – w produkcji dóbr inwestycyjnych i konsumpcyjnych trwałych (odpowiednio o 21,6% i 21,4%). Produkcja budowlano-montażowa ukształtowała się na poziomie o 6,8% wyższym niż w styczniu ub. roku, kiedy notowano bardzo wysoki wzrost. Przeprowadzone w lutym badania koniunktury wskazują na optymistyczne oczekiwania przedsiębiorstw w przetwórstwie przemysłowym i budownictwie w zakresie kształtowania się sytuacji gospodarczej, przyszłego portfela zamówień oraz produkcji.

Sprzedaż detaliczna w porównaniu ze styczniem 2007 r. zwiększyła się o 15,9%. Wyższa niż przeciętnie była m.in. dynamika sprzedaży pojazdów samochodowych, motocykli i części oraz mebli, urządzeń rtv i agd. Sprzedaż usług w transporcie wzrosła o 6,8%, a w łączności - o 7,9%.

W styczniu br. wzrost zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym był wyższy od notowanego w ostatnim kwartale 2007 r. i wyniósł 5,9%. Stopa bezrobocia, jak zwykle o tej porze roku, wzrosła w porównaniu z grudniem (w skali podobnej jak przed rokiem, ale mniejszej niż w latach 2002 – 2006) i wyniosła 11,7% wobec 15,1% w styczniu 2007 r. Dynamika płac, zarówno w ujęciu nominalnym, jak i realnym, w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku była wyższa niż w grudniu 2007 r. Siła nabywcza emerytur i rent brutto w systemie pracowniczym spadła o 2,3%, a rolników indywidualnych - o 3,8%.

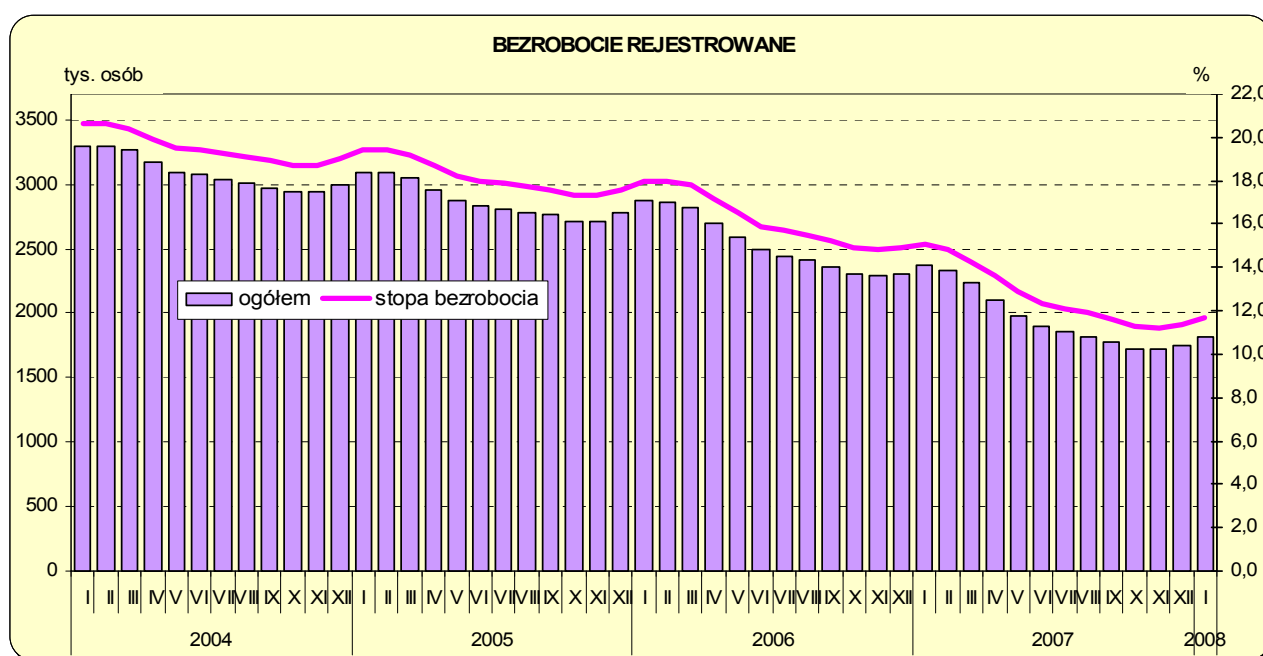
Według wstępnych danych, ceny producentów w przemyśle, po spadkach notowanych w ostatnim kwartale ub. roku, wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem o 1,2%. Wzrost cen zanotowano we wszystkich sekcjach przemysłu, największy w górnictwie (o 10,7%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, wodę (o 2,0%). Podobnie jak w listopadzie i grudniu ub. roku wzrost cen w budownictwie w skali miesiąca wyniósł 0,2%. Ceny konsumpcyjne w styczniu 2008 r. wzrosły w porównaniu z grudniem ub. roku o 0,8%. W największym stopniu podniesiono ceny użytkowania mieszkania i nośników energii (o 2,3%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,2%). Ceny towarów i usług konsumpcyjnych zwiększyły się w stosunku do stycznia 2007 r. o 4,3%.

W styczniu br. na rynku rolnym przeważały tendencje wzrostowe cen podstawowych produktów rolnych. W skali miesiąca odnotowano znaczny wzrost cen pszenicy i żyta w skupie. Wzrosły również ceny żywca wieprzowego, wołowego oraz ziemniaków, obniżyły się natomiast ceny drobiu i mleka. W ujęciu rocznym utrzymał się wzrost cen większości produktów rolnych, przy czym dynamika cen zbóż i żywca drobiowego uległa osłabieniu.

W styczniu br. wpływy do budżetu państwa przewyższyły wydatki, w rezultacie odnotowano nadwyżkę budżetową w wysokości 4438,8 mln zł.

## Rynek pracy

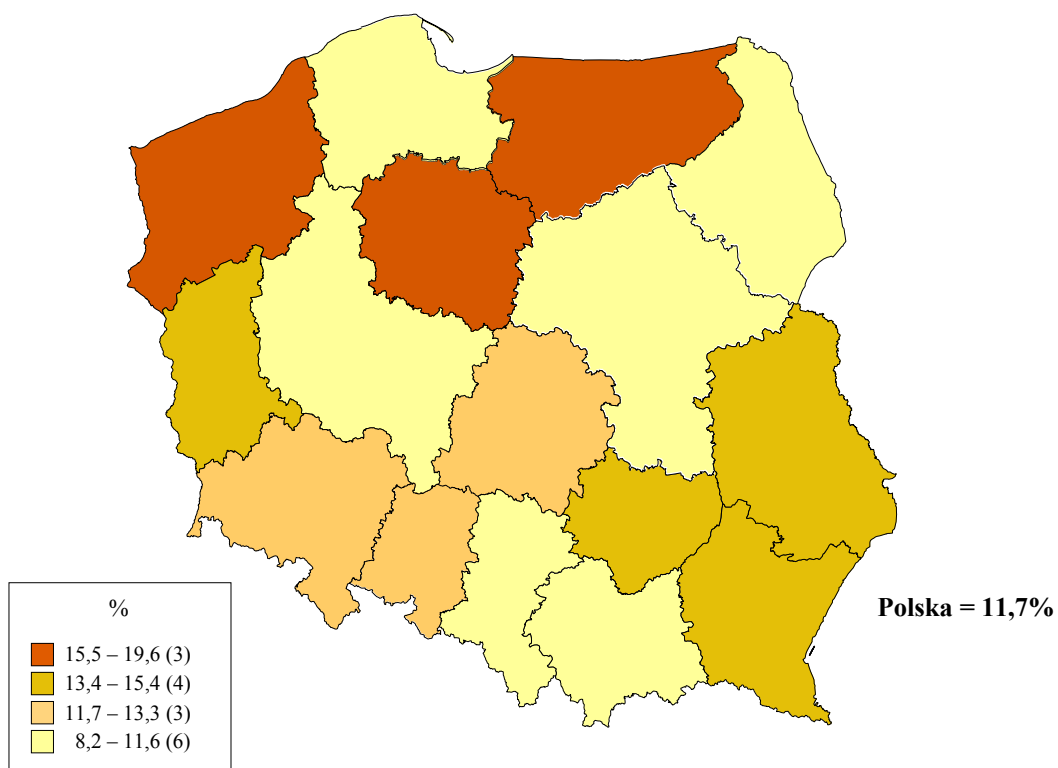
W styczniu br. umocniły się tendencje wzrostowe przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. Nadal zmniejszała się w ujęciu rocznym liczba bezrobotnych oraz rosła liczba ofert zatrudnienia zgłaszanych do urzędów pracy. Stopa bezrobocia była znacznie niższa niż przed rokiem, ale w porównaniu z grudniem ub. roku nastąpił jej sezonowy wzrost w skali obserwowanej w styczniu 2007 r. Wyniki badania aktywności ekonomicznej ludności za IV kwartał ub. roku wskazują na poprawę wskaźnika zatrudnienia w ujęciu rocznym (w rezultacie zwiększającej się liczby pracujących), obniżenie relacji liczby osób niepracujących do pracujących oraz spadek udziału osób długotrwale bezrobotnych w bezrobotnych ogółem.



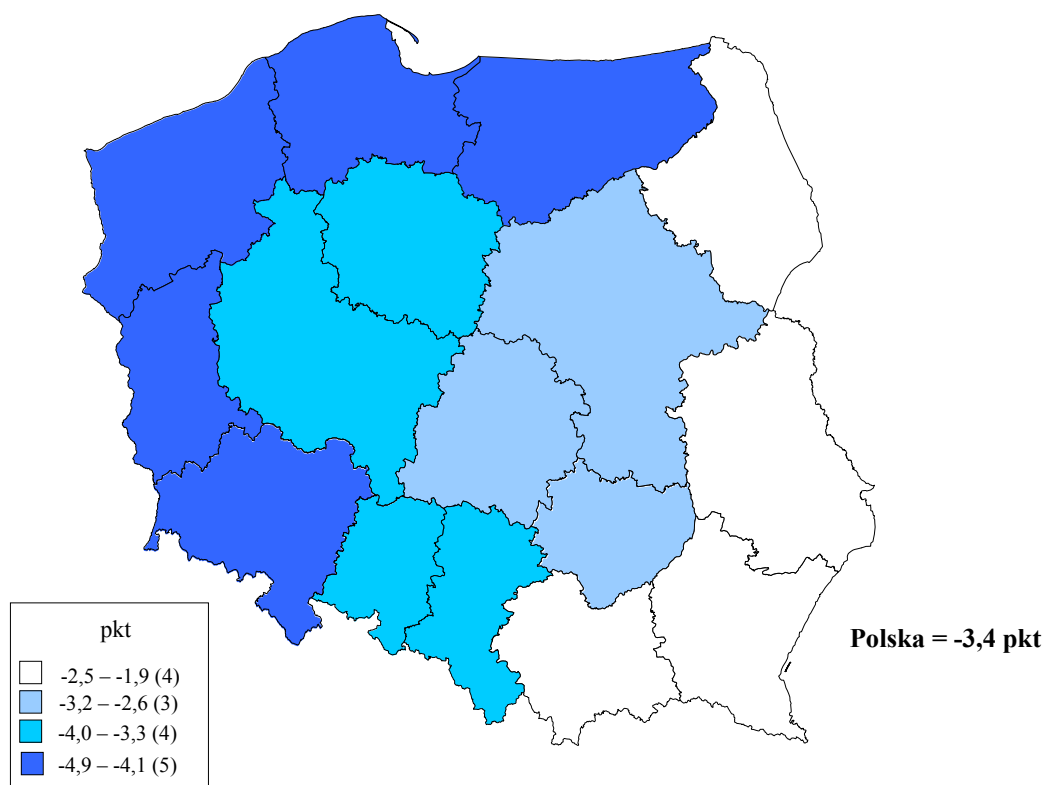
**Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** w styczniu br. ukształtowało się na poziomie 5347,6 tys., tj. o 5,9% wyższym niż przed rokiem (wobec wzrostu w ub. roku o 3,8%). Utrzymała się spadkowa tendencja przeciętnego zatrudnienia w sekcji górnictwo (o 1,5%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę (o 0,9%). W pozostałych sekcjach notowano dalszy wzrost przeciętnego zatrudnienia, największy w sekcji: budownictwo (o 12,3%), obsługa nieruchomości i firm (o 10,2%) oraz handel i naprawy (o 8,7%). Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu, największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w jednostkach produkujących pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (o 13,2%), handlu detalicznym; naprawie artykułów użytku osobistego i domowego (o 12,1%), w grupie wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna (o 11,7%), produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 10,7%). Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia w ujęciu rocznym miał miejsce w firmach produkujących odzież i wyroby futrzarskie (o 3,7%) oraz w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu (o 2,7%).

**STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO**

Stan w końcu stycznia 2008 r.

**ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO**

W okresie styczeń 2007 r. – styczeń 2008 r.



Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2007		I 2008	
	XII	I		
	analogiczny okres poprzedniego roku=100		w tys.	
<b>Sektor przedsiębiorstw .....</b>	<b>104,9</b>	<b>103,8</b>	<b>105,9</b>	<b>5347,6</b>
w tym:				
Przemysł .....	103,5	103,0	103,7	2624,7
górnictwo.....	98,1	98,2	98,5	175,7
przetwórstwo przemysłowe.....	104,4	103,8	104,6	2251,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę .....	99,5	99,1	99,1	197,7
Budownictwo .....	107,3	107,0	112,3	380,9
Handel i naprawy .....	107,9	104,9	108,7	1017,8
Hotele i restauracje .....	107,6	105,2	107,2	94,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność .....	102,9	103,0	103,8	525,3
Obsługa nieruchomości i firm .....	107,4	105,8	110,2	528,7

W końcu stycznia br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 1813,4 tys. i była o 66,8 tys. wyższa od notowanej przed miesiącem, natomiast w ujęciu rocznym obniżyła się o 552,4 tys. **Stopa bezrobocia** wyniosła 11,7% i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 3,4 pkt (w porównaniu z poprzednim miesiącem odnotowano jej wzrost o 0,3 pkt). Spadek stopy bezrobocia obserwowano we wszystkich województwach, największy w zachodniopomorskim (o 4,9 pkt) i lubuskim (o 4,8 pkt). Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim (19,6%) i zachodniopomorskim (17,0%), a najniższą (8,2%) – w woj. wielkopolskim. Relatywnie niski wskaźnik bezrobocia wystąpił również w woj. małopolskim (9,1%), mazowieckim (9,3%) i śląskim (9,5%).

W styczniu br. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 5,8% i wyniosła 245,3 tys. osób. Najliczniejszą grupę wśród nowych rejestracji nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, których udział niemal nie zmienił się w stosunku do roku poprzedniego (wzrost o 0,1 pkt – do 82,9%). Osoby dotychczas niepracujące stanowiły 23,6% (wobec 23,0% przed rokiem).

Z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 178,5 tys. osób, tj. o 12,4% mniej niż w styczniu ub. roku. Główną przyczynę wyrejestrowania nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku którego z rejestru wykreślono 78,4 tys. bezrobotnych (wobec 94,7 tys. w ub. roku), ale udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmalał o 2,5 pkt do 43,9%. Pracę niesubsydiowaną (w tym sezonową) podjęło 72,1 tys. osób, a subsydiowaną (m.in. prace interwencyjne i roboty publiczne) – 6,3 tys. osób (w analogicznym okresie ub. roku odpowiednio 88,5 tys. i 6,1 tys.). Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji zwiększył się udział osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (do 5,8%, wobec 5,4% przed rokiem), wyrejestrowanych

w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,2 pkt do 31,4%) oraz osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 0,1 do 6,7%). Odsetek osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe w skali roku nie zmienił się i wyniósł 0,9%.

W końcu stycznia br. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 1545,6 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 0,9 pkt do 85,2%.

Do osób **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni<sup>1</sup>, których udział w zarejestrowanych ogółem w końcu stycznia br. znacząco zmniejszył się w skali roku (o 3,9 pkt do 61,0%). Wzrósł udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (do 21,5%, wobec 18,9%), zmniejszył się natomiast - osób poniżej 25 roku życia (o 1,2 pkt do 19,3%). Kwalifikacji zawodowych nie posiadało 31,8% zarejestrowanych (wobec 29,9% przed rokiem), 7,6% samotnie wychowywało co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, a 3,9% stanowili niepełnosprawni (przed rokiem o 0,7 pkt mniej).

W styczniu br. do urzędów pracy zgłoszono 92,1 tys. **ofert zatrudnienia**, tj. o 3,4% więcej niż w analogicznym okresie roku ub. oraz o 67,4% więcej niż przed miesiącem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 23,0% ogółu ofert (wobec 21,0% przed rokiem). Z danych na koniec stycznia br. wynika, że znacznie zwiększył się udział ofert pracy niewykorzystanych dłużej niż jeden miesiąc (o 3,3 pkt do 21,2%).

W końcu stycznia br. 32 zakłady pracy **zadeklarowały zwolnienie** w najbliższym czasie 4,4 tys. pracowników, w tym 80 osób z sektora publicznego (przed rokiem odpowiednio 62 zakłady, 5,2 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego – 0,4 tys. osób).

Według wstępnych wyników kwartalnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, w IV kwartale ub. roku liczba osób **pracujących** była większa niż przed rokiem o 627 tys., tj. o 4,2% i wyniosła 15538 tys. (w analogicznym okresie 2006 r. zanotowano wzrost o 3,6%). W odróżnieniu od sytuacji obserwowanej przed rokiem, w większym stopniu wzrosła liczba pracujących kobiet (o 5,4%) niż mężczyzn (o 3,2%). Liczba pracujących w sektorze przemysłowym zwiększyła się w ujęciu rocznym w skali większej niż notowana w czterech poprzednich kwartałach (do 4858 tys. osób, tj. o 8,1%). W sektorze usługowym nastąpił wzrost liczby pracujących o 4,6% (do 8508 tys. osób), a w sektorze rolniczym – spadek o 4,7% (do 2171 tys. osób). Podobnie jak w trzech poprzednich kwartałach 2007 r., w skali roku obserwowano dalszy wzrost liczby pracujących w sektorze prywatnym – o 6,1% (do 11239 tys.) oraz jej spadek w sektorze publicznym – o 0,5% (do 4299 tys.)

<sup>1</sup> Zgodnie z ustawą z dnia 28 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.



Rosnąca liczba pracujących wpłynęła na dalszą poprawę wskaźnika zatrudnienia, który w IV kwartale 2007 r. wyniósł 49,5% i zwiększył się w skali roku o 2,0 pkt. Wzrost tego wskaźnika obserwowano we wszystkich grupach wieku, największy odnotowano dla osób w wieku 35-44 lata (o 3,2 pkt do 82,1%) oraz w wieku 25-34 lata (o 2,9 pkt do 77,9%). Odnotowano obniżenie się w skali roku udziału pracujących poszukujących innej pracy niż obecnie wykonywana z 6,1% do 4,5%.

Liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2007 r. nie zmieniła się istotnie w stosunku do analogicznego okresu 2006 r. i wyniosła 16986 tys. Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 54,1%, tj. nie zmienił się w ujęciu rocznym oraz w stosunku do poprzedniego kwartału.

Liczba osób **bezrobotnych** od 2005 r. zmniejszała się sukcesywnie – do 1448 tys. w IV kwartale 2007 r. i była o 30,3% niższa niż przed rokiem. Obniżył się odsetek osób zarejestrowanych w urzędach pracy (z 73,8% w IV kwartale 2006 r. do 68,2%).

**Stopa bezrobocia** według BAEL w IV kwartale 2007 r. była o 3,7 pkt niższa w ujęciu rocznym oraz o 0,5 pkt – od notowanej w III kwartale 2007 r. i wyniosła 8,5%. Głębszy spadek bezrobocia obserwowano w miastach niż na wsi (odpowiednio 3,9 pkt i 3,5 pkt). Wśród kobiet stopa bezrobocia zmniejszyła się o 4,3 pkt (do 9,4%) i nadal przekraczała stopę bezrobocia dla mężczyzn, która w skali roku obniżyła się o 3,2 pkt do 7,8%.

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia według płci i miejsca zamieszkania w kolejnych badaniach aktywności ekonomicznej ludności kształtowały się następująco:

Okres badania	Ogółem	Miasta	Wieś	Mężczyźni	Kobiety
	bezrobotni				
	w tys.	w % ogółem			
2006.....I kw.	2701	62,6	37,4	52,9	47,1
II kw.	2365	64,4	35,6	52,3	47,7
III kw.	2235	66,4	33,6	50,2	49,8
IV kw.	2076	64,0	36,0	49,2	50,8
2007.....I kw.	1894	61,2	38,8	52,1	47,9
II kw.	1602	63,9	36,1	52,6	47,4
III kw.	1531	65,4	34,6	50,6	49,4
IV kw. <sup>a)</sup>	1448	64,2	35,8	49,7	50,3
		Stopa bezrobocia w %			
2006.....I kw.	16,1	16,2	15,8	15,5	16,8
II kw.	14,1	14,6	13,2	13,4	14,9
III kw.	13,0	14,1	11,4	12,0	14,3
IV kw.	12,2	12,7	11,5	11,0	13,7
2007.....I kw.	11,3	11,2	11,6	10,7	12,1
II kw.	9,6	9,8	9,1	9,2	10,1
III kw.	9,0	9,6	8,2	8,4	9,8
IV kw. <sup>a)</sup>	8,5	8,8	8,0	7,8	9,4

<sup>a)</sup> Dane wstępne.

Źródło: BAEL.

W IV kwartale 2007 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego odnotowano spadek stopy bezrobocia we wszystkich grupach wieku ludności. Bezrobocie najbardziej zmniejszyło się wśród osób młodych (15-24 lata) – o 8,3 pkt, do 18,7%, przy czym nadal był to poziom ponad 2-krotnie wyższy niż dla całej populacji. Wśród osób w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata) stopa bezrobocia wyniosła 8,7% i była o 3,7 pkt niższa niż w analogicznym okresie 2006 r.

Według BAEL w IV kwartale 2007 r. stopa bezrobocia obniżyła się w ujęciu rocznym we wszystkich grupach ludności wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia. Największy spadek tego wskaźnika odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym (o 5,8 pkt do 13,0%), a najmniejszy – z wykształceniem wyższym (o 1,3 pkt do 4,5%). Stopa bezrobocia według poziomu wykształcenia w kolejnych badaniach aktywności ekonomicznej ludności kształtowała się następująco:

Okres badania	Wykształcenie bezrobotnych				
	wyższe	policealne i średnie zawodowe	średnie ogólnokształcące	zasadnicze zawodowe	gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe
Stopa bezrobocia w %					
2006.....I kw.	6,4	13,7	21,0	19,7	26,0
II kw.	5,4	12,4	17,1	17,1	23,4
III kw.	6,0	12,2	16,2	15,1	20,2
IV kw.	5,8	10,9	16,1	14,5	18,8
2007.....I kw.	5,5	9,9	13,1	13,8	18,5
II kw.	3,8	8,5	12,4	11,7	15,9
III kw.	4,7	7,9	12,9	10,1	14,9
IV kw. <sup>a)</sup>	4,5	7,6	11,5	10,0	13,0

<sup>a)</sup> Dane wstępne.

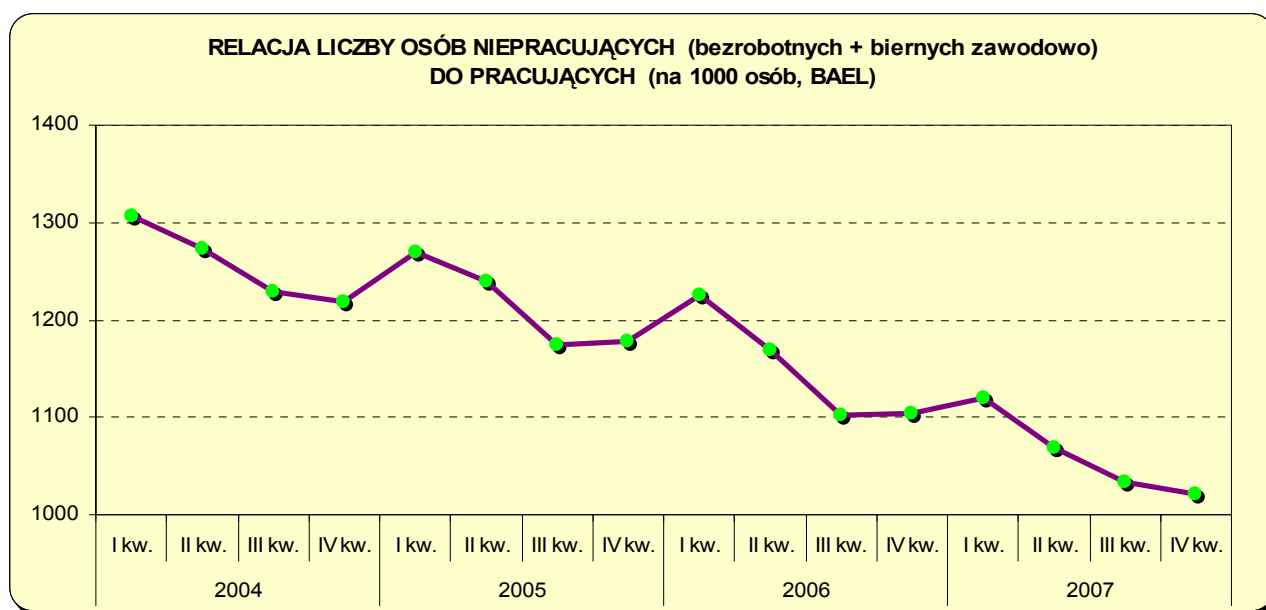
Źródło: BAEL.

Wśród bezrobotnych w IV kwartale 2007 r. dominujący udział nadal stanowiły osoby starające się powrócić do pracy po przerwie, aczkolwiek ich odsetek zmniejszył się w skali roku (z 40,2% do 39,4%). Wysoki pozostał udział osób, które straciły pracę (30,7%, tj. o 0,2 pkt mniej w skali roku). Odsetek osób podejmujących pracę po raz pierwszy zmniejszył się w stosunku do IV kwartału 2006 r. roku o 2,0 pkt do 21,8%. Wzrosła natomiast liczba bezrobotnych, którzy zrezygnowali z pracy (o 12,5% w ujęciu rocznym), w związku z czym udział tej kategorii w bezrobotnych ogółem zwiększył się do 8,1% (wobec 5,0% przed rokiem).

W ujęciu rocznym **udział osób długotrwale bezrobotnych** (tzn. poszukujących pracy 13 miesięcy lub dłużej) znacząco zmniejszył się w IV kwartale 2007 r. (o 6,4 pkt) i wyniósł 43,0% (wobec spadku o 3,0 pkt w IV kwartale 2006 r.). Przeciętny czas poszukiwania pracy skrócił się z 18,5 do 16,8 miesiąca.

Liczba **biernych zawodowo w wieku produkcyjnym** zmniejszyła się do poziomu 7251 tys., tj. o 0,7% w stosunku do IV kwartału 2006 r. Główną przyczyną bierności zawodowej osób w wieku produkcyjnym (podobnie jak przed rokiem) była nauka i uzupełnianie kwalifikacji,

aczkolwiek w skali roku nastąpił spadek udziału tej grupy biernych zawodowo o 1,2 pkt do 26,3%. Choroby i niesprawność były przyczyną bierności 24,5% ogółu biernych zawodowo w wieku produkcyjnym, wobec 24,1% w IV kwartale 2006 r. Znacząco zwiększył się odsetek biernych zawodowo z powodu obowiązków rodzinnych i związanych z prowadzeniem domu (o 1,8 pkt do 20,2%). Osoby będące na emeryturze stanowiły 16,2% biernych zawodowo w wieku produkcyjnym (wobec 16,1% przed rokiem). Zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy było natomiast 5,9% ogółu biernych zawodowo (przed rokiem 7,0%).



Utrzymała się tendencja spadkowa **obciążenia osób pracujących niepracującymi** – w IV kwartale ub. roku na 1000 osób pracujących przypadało 1021 osób biernych zawodowo i bezrobotnych (wobec 1105 przed rokiem).

## Rolnictwo

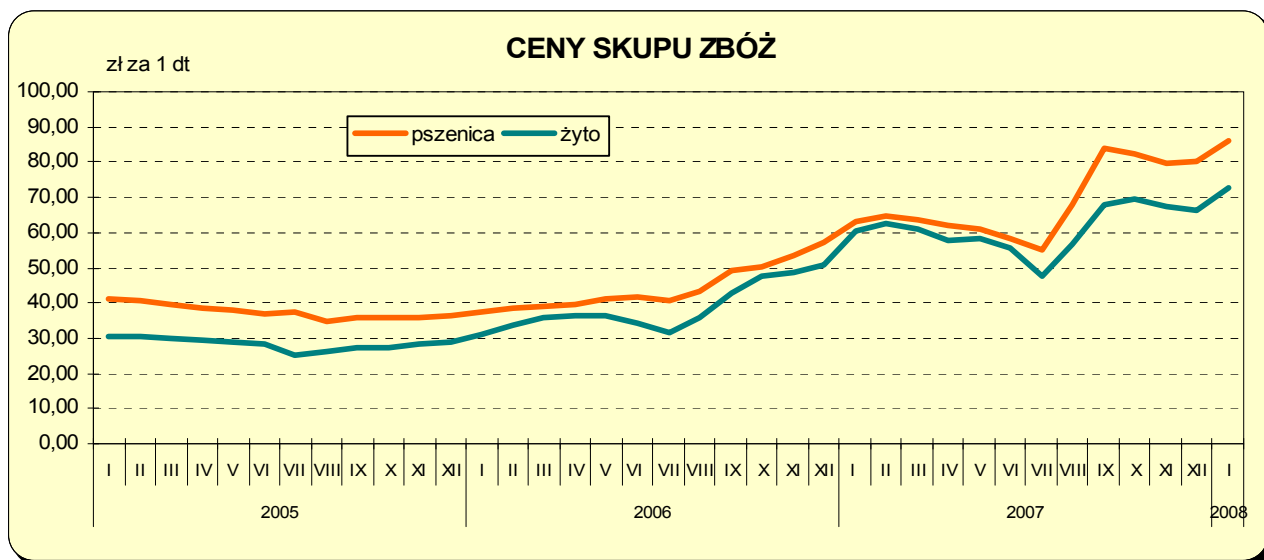
W styczniu br. średnia temperatura powietrza wyniosła ok. 1,5°C i była wyższa od średniej z wielolecia o 3,3°C, natomiast średnia suma opadów ukształtowała się na poziomie 51 mm i była wyższa o 66% od normy z lat 1971-2000.

W styczniu panowały zróżnicowane warunki agrometeorologiczne. Występujące w pierwszej dekadzie miesiąca na obszarze całego kraju znaczne spadki temperatury powietrza, przy niewielkiej na ogół pokrywie śnieżnej, przyczyniły się do nadmiernego wychłodzenia wierzchniej warstwy gleby. Lokalnie, we wschodniej części kraju, temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia spadała poniżej wartości krytycznych dla roślin. W drugiej dekadzie miesiąca znaczny wzrost temperatury powietrza przyczynił się do zakłócenia zimowej przerwy wegetacji roślin, powodując

ich osłabienie oraz zmniejszenie mrozoodporności. Występujące w styczniu silne i porywiste wiatry, przy ujemnej temperaturze powietrza, mogły spowodować wysmalanie roślin w niektórych rejonach kraju. W wyniku dobowych wahań temperatury powietrza powtarzały się procesy zamarzania i rozmarzania wierzchniej warstwy gleby, lokalnie powodując osłabienie systemu korzeniowego roślin.

**Na rynku rolnym w styczniu br.** przeważały tendencje wzrostowe cen podstawowych produktów rolnych. Wzrosły ceny zbóż, żywca wieprzowego, wołowego, krów dojnych i prosiąt na chów, obniżyły się ceny drobiu i mleka. Ceny większości produktów rolnych były wyższe niż przed rokiem.

**Skup zbóż podstawowych**<sup>2</sup> (z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego) w okresie lipiec 2007 r.–styczeń 2008 r. wyniósł 3361,1 tys. t i był o 5,3% większy niż w analogicznym okresie ub.roku. **Pszenicy** skupiono 2376,6 tys. t (o 3,0% więcej), co stanowiło 28,6% zbiorów (wobec 32,7% przed rokiem). Skup **żyta** wyniósł 319,1 tys. t (o 2,8% mniej) i stanowił 10,2% zbiorów (wobec 12,5%). W styczniu br. dostawy zbóż do skupu (314,8 tys. t) były większe o 82,4% niż przed miesiącem i o 51,6% niż przed rokiem. Średnie ceny skupu pszenicy (86,12 zł/dt) i żyta (72,61 zł/dt) były wyższe niż w grudniu ub. roku (odpowiednio o 7,1% i o 9,7%) oraz przed rokiem (odpowiednio o 36,6% i o 20,1%). Na targowiskach ceny pszenicy wzrosły w ciągu miesiąca o 2,1%, a żyta o 3,1% i były wyższe niż w styczniu ub. roku odpowiednio o 24,1% i o 25,9%.

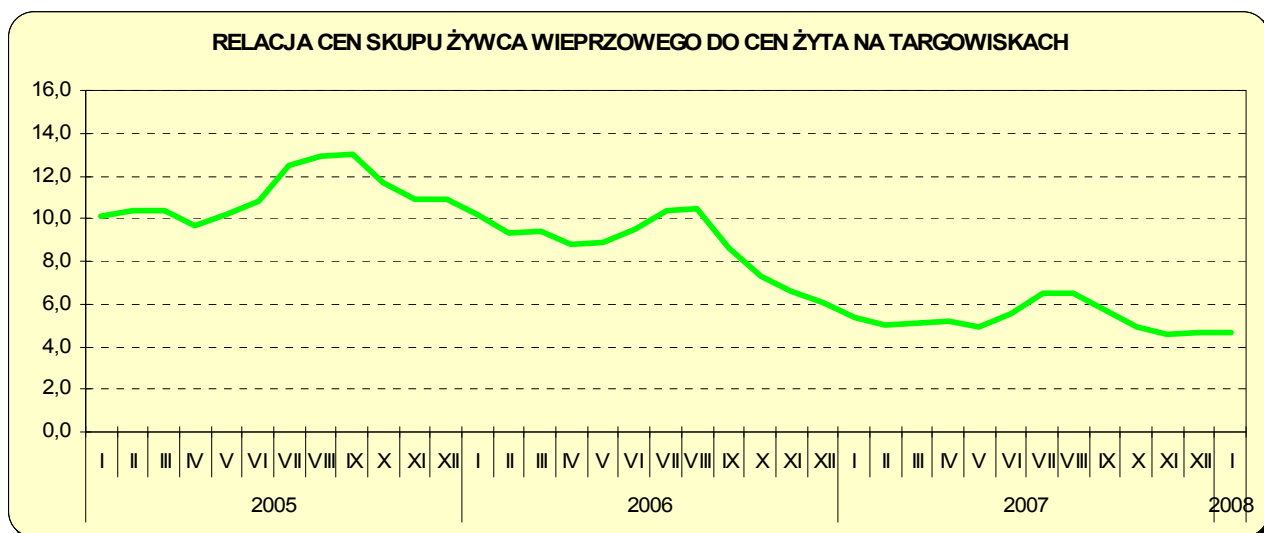


**Ceny ziemniaków**, w wyniku wysokich zbiorów, już w ub. roku kształtowały się na niskim poziomie. W styczniu br. roku cena 1 dt ziemniaków jadalnych na targowiskach wzrosła w porównaniu do grudnia o 3,6% (do 57,73 zł), ale była niższa niż przed rokiem o 46,1%.

W styczniu br. **skup żywca rzeźnego** (w wadze bitej ciepłej) wyniósł 192,3 tys. t i był większy o 14,8% niż w poprzednim miesiącu i o 0,8% niż przed rokiem. Podaż żywca wieprzowego (94,2 tys. t) i wołowego łącznie z cielęcym (13,0 tys. t) była mniejsza niż w styczniu ub. roku

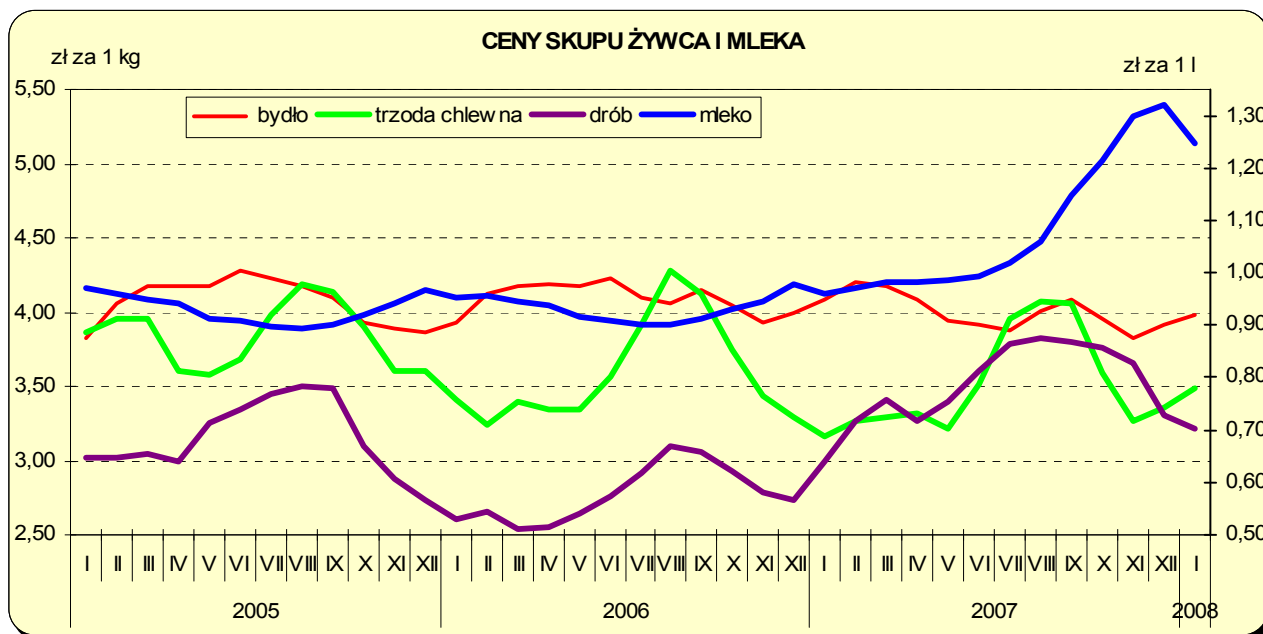
<sup>2</sup> Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

odpowiednio o 12,1% i 16,6%. Podaż żywca drobiowego (84,7 tys. t) była większa niż przed rokiem o 25,4%. Przy niższej niż przed rokiem podaży, średnie ceny skupu żywca wieprzowego wzrosły w stosunku do poprzedniego miesiąca o 3,9%, tj. do 3,49 zł/kg i były o 10,3% wyższe niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym cena 1 kg żywca wieprzowego (3,60 zł) była wyższa o 1,7% niż w grudniu ub. roku i o 4,7% niż w styczniu ub. roku. Wzrost cen żywca wieprzowego był znacznie mniejszy niż wzrost cen zbóż, co wpłynęło na utrzymanie niskiej opłacalności tuczu trzody chlewnej. Styczeń br. był czwartym miesiącem, w którym relacja średniej ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do 1 kg żyta (wg cen targowiskowych) była niższa od 5 i podobnie jak w grudniu ub. roku wyniosła 4,7 (wobec 5,4 przed rokiem). Pomimo wyjątkowo niskiej opłacalności tuczu trzody chlewnej wzrosła cena prosiąt na targowiskach. W styczniu br. za 1 prosię płacono ok. 84 zł, tj. więcej o 11,5% niż przed miesiącem, ale o 1,5% mniej niż przed rokiem.



W styczniu br. przy bardzo wysokiej podaży (o 29,0% większej niż w grudniu ub. roku) utrzymał się notowany od września ub. roku spadek **cen skupu drobiu rzeźnego**. Za 1 kg żywca drobiowego płacono 3,21 zł, tj. o 2,6% mniej niż w grudniu ub. roku, ale więcej niż przed rokiem o 7,4%.

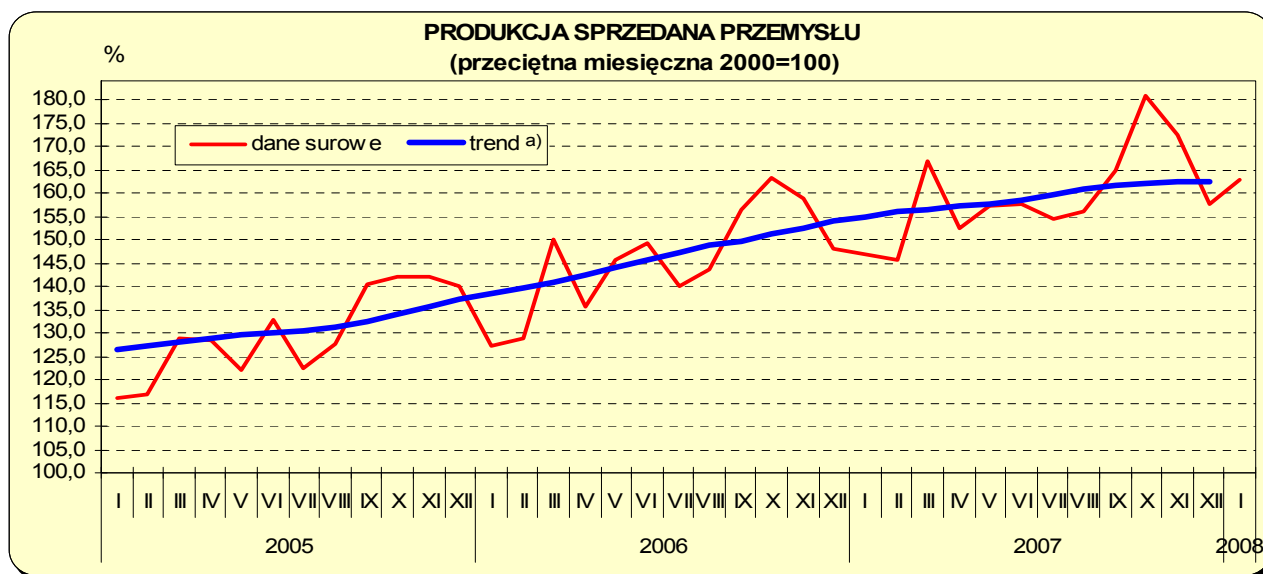
Ceny skupu **żywca wołowego** (3,98 zł/kg) i **młodego bydła rzeźnego** (4,31 zł/kg) w styczniu br. wzrosły w odniesieniu do grudnia ub. roku odpowiednio o 1,9% i o 3,2%, ale były niższe niż przed rokiem o 2,2% i o 3,2%, przy czym podaż była o 2,5% niższa niż w grudniu 2007 r. i o 17,2% mniejsza niż w styczniu ub. roku. W obrocie targowiskowym ceny żywca wołowego (4,38 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (4,80 zł/kg) wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem (odpowiednio o 1,6% i 2,3%), a w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku o 4,0% i 2,6%.



W styczniu br. **skupiono** 648,0 mln l **mleka**, tj. o 1,2% więcej niż w poprzednim miesiącu i o 1,9% niż w styczniu ub. roku. **Ceny mleka** po jedenastu miesiącach wzrostu obniżyły się (o 5,8%) do 124,55 zł/hl, ale były o 29,2% wyższe niż przed rokiem.

## Przemysł

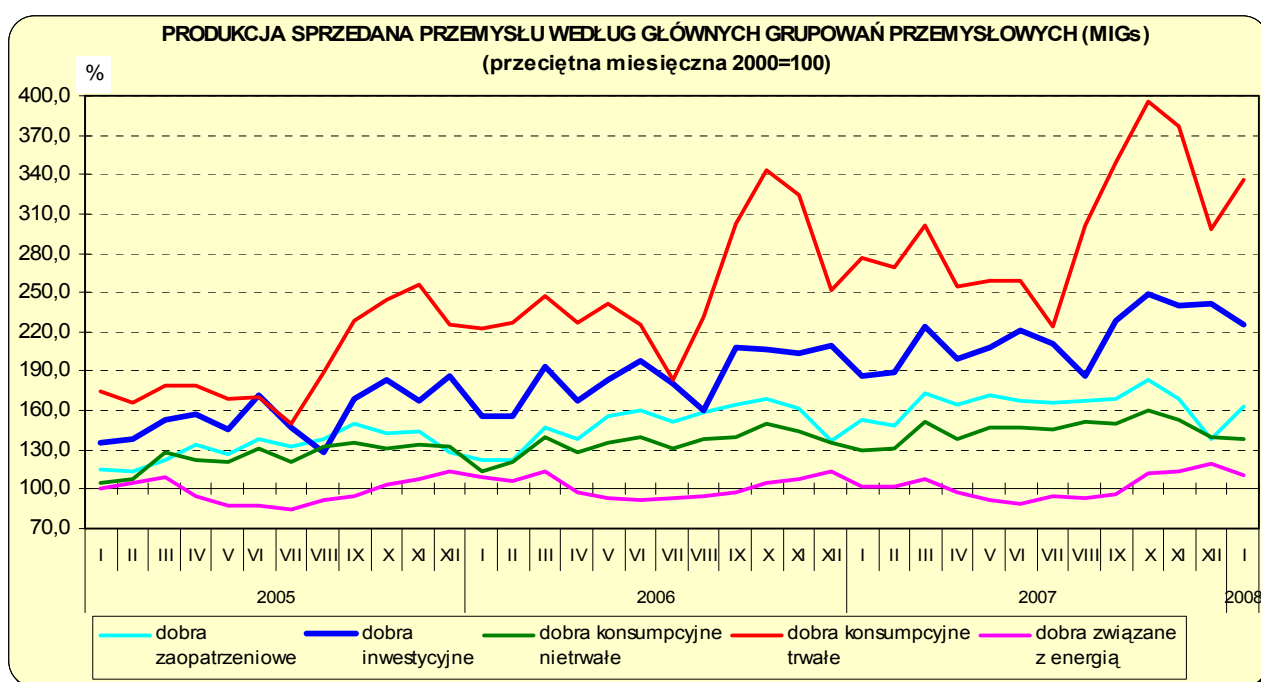
W styczniu br. **produkcja sprzedana przemysłu** była wyższa niż przed rokiem o 10,8%. W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz i wodę produkcja zwiększyła się o 12,5%, w przetwórstwie przemysłowym wzrost wyniósł 11,1%, natomiast spadek zanotowano w górnictwie – o 2,0%.



<sup>a)</sup> Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym wzrost produkcji sprzedanej w ujęciu rocznym wyniósł 10,6%, natomiast w porównaniu z poprzednim miesiącem - 5,7%.

Śród głównych grupowań przemysłowych<sup>3</sup>, najszybciej w skali roku rosła sprzedaż w przedsiębiorstwach produkujących głównie dobra inwestycyjne – o ok. 22% oraz dobra konsumpcyjne trwałe – o ok. 21%. Zwiększyła się sprzedaż dóbr związanych z energią – o ok. 9% oraz w jednostkach wytwarzających głównie dobra zaopatrzeniowe i konsumpcyjne nietrwałe (po ok. 7%).



**Wydajność pracy** w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, była w styczniu br. o 6,8% wyższa niż przed rokiem, przy większym o 3,7% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego wynagrodzenia brutto o 9,8%.

<sup>3</sup> Grupowania przedsiębiorstw na wytwarzające głównie dobra inwestycyjne, konsumpcyjne nietrwałe i trwałe, zaopatrzeniowe oraz związane z energią (ang. MIGs – Main Industrial Groupings) dokonano zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 586/2001 z dnia 26 marca 2001 r. dotyczącym przepisów wykonawczych do Rozporządzenia Rady (WE) nr 1165/98 w sprawie statystyki krótkookresowej.

Dynamika (w cenach stałych) produkcji sprzedanej przemysłu w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008
	I	XII	I
	analogiczny okres roku poprzedniego=100		
Przemysł .....	115,4	106,4	110,8
górnictwo .....	98,4	96,1	98,0
przetwórstwo przemysłowe .....	119,1	106,0	111,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	93,5	113,7	112,5
Z przemysłu ogółem – działy:			
górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu	97,8	96,6	97,6
produkcja artykułów spożywczych i napojów .....	112,9	102,8	109,0
włókiennictwo .....	115,7	102,0	102,5
produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	119,6	102,0	108,1
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej .....	91,4	90,7	108,0
produkcja wyrobów chemicznych .....	114,7	96,4	99,7
produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych .....	133,2	101,5	111,8
produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	163,2	102,8	106,7
produkcja metali .....	120,8	101,6	103,1
produkcja wyrobów z metali .....	133,4	105,4	111,5
produkcja maszyn i urządzeń .....	122,9	132,8	122,4
produkcja maszyn i aparatury elektrycznej .....	124,2	100,6	101,7
produkcja sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i			
telekomunikacyjnych .....	114,1	135,6	132,5
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep .....	120,0	115,8	122,8
produkcja pozostałego sprzętu transportowego .....	87,9	86,1	140,5
produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna .....	124,7	95,7	98,8
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę			
wodną i gorącą wodę .....	93,2	114,9	113,2

W porównaniu ze styczniem ub. roku wyższą produkcję sprzedaną uzyskano w 23 (spośród 29) działach przemysłu. Uwzględniając działy o znaczącym udziale, największy wzrost notowano m.in.:

- w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 22,8% (m.in. produkcja pojazdów samochodowych – o 29,0%),
- w produkcji maszyn i urządzeń – o 22,4% (m.in. produkcja pozostałego sprzętu gospodarstwa domowego – o 55,7%, pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia – o 26,5%),
- w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 13,2% (wzrost we wszystkich grupach),
- w produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych – o 11,8% (wzrost w obu grupach),
- w produkcji wyrobów z metali – o 11,5% (m.in. w obróbce metali i nakładaniu powłok na metale; obróbce mechanicznych elementów metalowych – o 25,0%, produkcji metalowych elementów konstrukcyjnych – o 22,6%).



W produkcji artykułów spożywczych i napojów, mającej największy udział w produkcji sprzedanej przemysłu, wzrost wyniósł 9,0% (wobec odpowiednio 12,9% przed rokiem). Sprzedaż zwiększyła się we wszystkich grupach tego działu, w tym m.in. w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 30,3%, olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 27,1%, w produkcji gotowych pasz dla zwierząt – o 14,2%, w produkcji, przetwórstwie i konserwowaniu mięsa i wyrobów z mięsa – o 6,1%, w przetwórstwie owoców i warzyw – o 2,6% oraz w wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 0,8%.

W porównaniu ze styczniem ub. roku obniżyła się produkcja sprzedana m.in. w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu – o 2,4%. Odnotowano również spadek w produkcji mebli; pozostałej działalności produkcyjnej – o 1,2%, produkcji wyrobów chemicznych – o 0,3%.

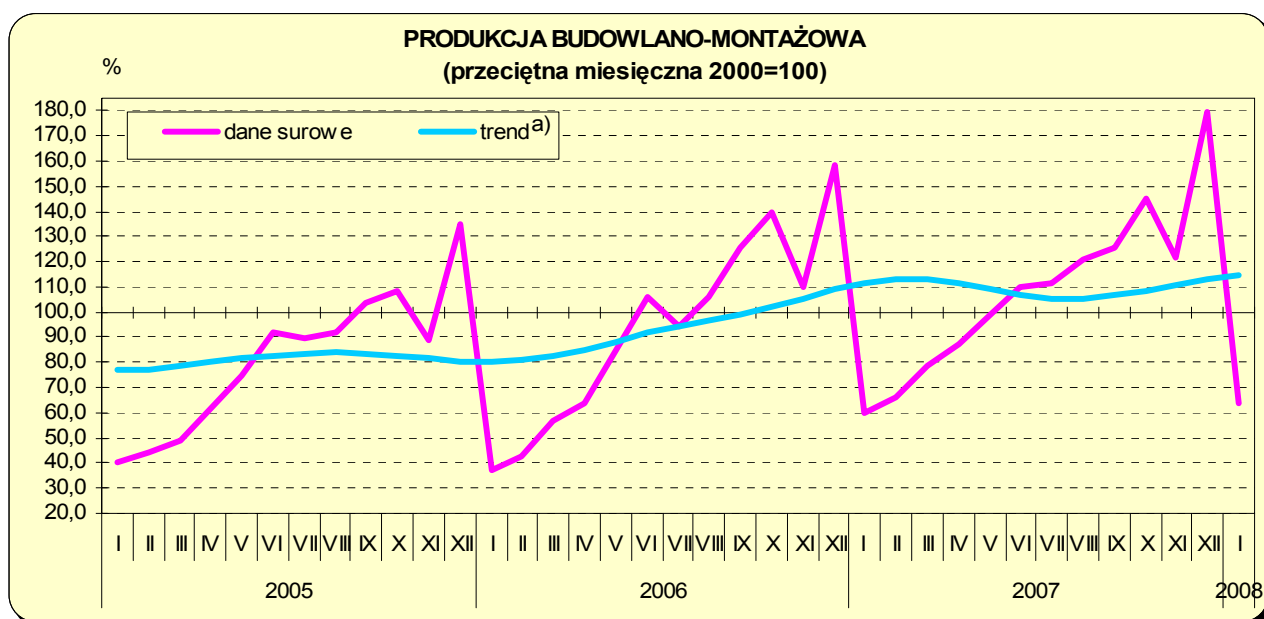
Z obserwowanych w styczniu br. 241 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 123 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. mięsa drobiowego, cukru, piwa, papierosów, obuwia, płyt pilśniowych, chłodziarek i zamrażarek, odkurzaczy, odbiorników telewizyjnych, samochodów osobowych, ciężarowych i ciągników drogowych, wagonów kolejowych towarowych, rowerów. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 118 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. węgla kamiennego i brunatnego, gazu ziemnego, koksu, benzyny silnikowej, olejów napędowych, cementu, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco, maszyn pralniczych automatycznych, akumulatorów kwasowo-ołowiowych, aparatów telefonicznych.

**Wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w lutym br. w przetwórstwie przemysłowym kształtuje się na poziomie dodatnim, nieco wyższym od sygnalizowanego przed miesiącem. W najbliższych trzech miesiącach prognozowane jest rozszerzenie portfela zamówień oraz produkcji, w skali większej niż przewidywano w styczniu br. Oczekiwania dotyczące sytuacji finansowej są pozytywne, zbliżone do prognoz formułowanych w poprzednim miesiącu. Zdaniem przedsiębiorców ceny sprzedaży produktów wzrosną w skali mniejszej niż przed miesiącem. Trzymiesięczna prognoza zatrudnienia wskazuje na możliwość wzrostu liczby pracowników w stopniu zbliżonym do prognoz ze stycznia.

Stan zapasów wyrobów gotowych kształtuje się w lutym br. na poziomie zbliżonym do uważanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Nadmierny stan zapasów występuje m.in. w produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych, w działalności wydawniczej; poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników oraz we włókiennictwie.

## Budownictwo

**Produkcja budowlano-montażowa** zrealizowana w styczniu br. na terenie kraju przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób ukształtowała się na poziomie o 6,8% wyższym niż przed rokiem (przed rokiem miał miejsce wzrost o 60,5%). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym odnotowano wzrost produkcji w skali roku o 5,6%, a w stosunku do grudnia ub. roku – spadek o 5,9%.



<sup>a)</sup> Do przeprowadzenia dekompozycji szeregu miesięcznych indeksów produkcji budowlano-montażowej ogółem (przeciętna miesięczna 2000=100) i wyodrębnienia długookresowej tendencji rozwojowej (trend) wykorzystuje się pakiet STATISTICA (stosując metodę miesięcznej korekcji sezonowej X-11 z uwzględnieniem wpływu efektu kalendarza).

Poziom robót o charakterze inwestycyjnym był o 9,6% wyższy niż w styczniu ub. roku, a remontowych o 0,1% niższy. Wzrost sprzedaży odnotowano we wszystkich grupach przedsiębiorstw budowlanych, z wyjątkiem podmiotów zajmujących się przygotowaniem terenu pod budowę.

Dynamika (w cenach stałych) produkcji budowlano-montażowej w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008
	I	XII	I
	analogiczny okres roku poprzedniego=100		
<b>O g ó ł e m</b> .....	<b>160,5</b>	<b>113,0</b>	<b>106,8</b>
z tego roboty budowlane o charakterze:			
inwestycyjnym .....	152,1	115,4	109,6
remontowym .....	184,9	107,4	99,9
Z ogółem – grupy przedsiębiorstw:			
przygotowanie terenu pod budowę .....	109,8	123,9	94,7
wznoszenie budynków i budowli;			
inżynieria lądowa i wodna .....	168,8	113,2	107,6
wykonywanie instalacji budowlanych ..	133,5	108,0	102,3
wykonywanie robót budowlanych			
wykończeniowych .....	103,2	125,7	103,4

W lutym br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie dodatnim, podobnie jak w lutym ub. roku, ale nieco niższym od notowanego w styczniu br. Wpłynęły na to mniej optymistyczne niż przed miesiącem oceny bieżącego portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej oraz sytuacji finansowej. Prognozy w tym zakresie są natomiast korzystne i lepsze od przewidywań sprzed miesiąca. Przedsiębiorcy przewidują wzrost cen realizacji robót budowlano-montażowych.

W lutym br. do największych barier w prowadzeniu działalności budowlanej nadal zalicza się m.in. koszty zatrudnienia oraz niedobór wykwalifikowanych pracowników, przy czym dotkliwość drugiej bariery zwiększyła się najbardziej w skali roku. Wśród wszystkich utrudnień wskazywanych przez przedsiębiorstwa, w ujęciu rocznym znacząco spadła uciążliwość m.in. konkurencji innych firm oraz trudności z uzyskaniem kredytów, wzrosła natomiast uciążliwość niedoboru wykwalifikowanych pracowników oraz kosztów materiałów.

## Budownictwo mieszkaniowe

Według wstępnych danych<sup>4</sup>, w styczniu br. **oddano do użytkowania** 12685 mieszkań, tj. o 24,5% więcej niż przed rokiem. Wzrost liczby przekazanych mieszkań dotyczył większości form budownictwa, z wyjątkiem budownictwa społecznego czynszowego i budownictwa komunalnego.

<sup>4</sup> Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Formy budownictwa mieszkaniowego	I 2007		I 2008	
	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	
<b>Ogółem</b> .....	10185	99,9	124,5	12685
Indywidualne .....	5797	112,1	116,3	6741
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ..	2996	106,1	150,3	4504
Spółdzielcze .....	858	63,4	106,8	916
Spółeczne czynszowe .....	198	54,5	60,6	120
Komunalne .....	324	74,3	93,8	304
Zakładowe .....	12	25,5	833,3	100

**Przeciętna powierzchnia użytkowa** 1 mieszkania oddanego do użytkowania w styczniu br. wyniosła 106,7m<sup>2</sup> i była o 4,1 m<sup>2</sup> mniejsza niż w analogicznym okresie ub. roku.

W styczniu br. **wydano pozwolenia** na budowę 14612 mieszkań (o 11,0% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku). Wyższa niż przed rokiem była również liczba **rozpoczętych** mieszkań i wyniosła 10091 mieszkań (wzrost o 14,4%).

Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia oraz których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

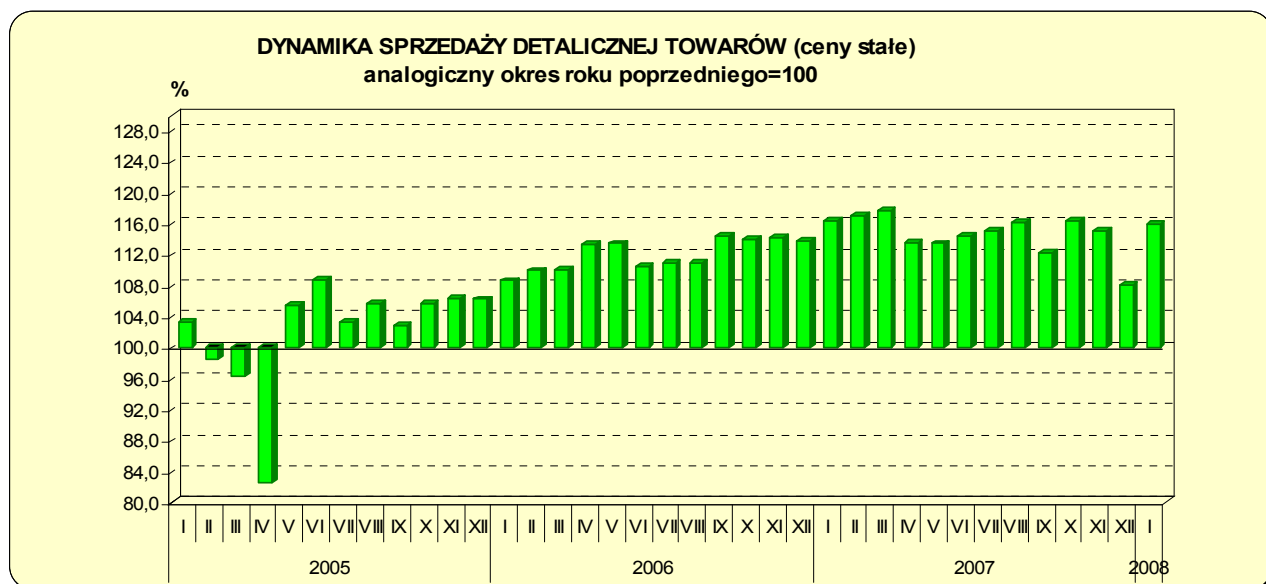
Formy budownictwa	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia		Mieszkania, których budowę rozpoczęto	
	I 2008			
	w liczbach bezwzględnych	analogiczny okres roku poprzedniego=100		w liczbach bezwzględnych
Ogółem .....	14612	111,0	114,4	10091
Indywidualne.....	6136	114,0	119,1	3523
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem..	7295	107,2	109,9	5397
Spółdzielcze.....	550	91,7	149,1	932
Spółeczne czynszowe...	244	87,5	14,6	36
Komunalne .....	383	386,9	260,4	138
Zakładowe .....	4	200,0	295,5	65

Szacuje się, że w końcu stycznia br. **w budowie** było 675,2 tys. mieszkań, tj. o 8,0% więcej niż przed rokiem.

## Rynek wewnętrzny

W styczniu br. **sprzedaż detaliczna** (w cenach stałych) zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) była o 15,9% wyższa niż przed rokiem (wobec wzrostu o 16,3% w analogicznym okresie ub. roku). W przedsiębiorstwach prowadzących sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych w styczniu br. wzrost wyniósł 4,7%, natomiast udział sprzedaży zrealizowany przez te podmioty w sprzedaży detalicznej ogółem zmniejszył się o 1,8 pkt, do 25,2%. Spośród grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej

bardzo wysoki wzrost zanotowały jednostki prowadzące sprzedaż pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 41,7%). Na wysoką dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem istotny wpływ miały także dobre wyniki w jednostkach zajmujących się sprzedażą mebli, rtv i agd (wzrost o 17,8%) oraz sprzedażą paliw stałych, ciekłych i gazowych (wzrost o 10,8%).



Dynamika (w cenach stałych) sprzedaży detalicznej zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007		2008
	I	XII	I
analogiczny okres roku poprzedniego=100			
O g ó ł e m <sup>a)</sup> .....	116,3	108,1	115,9
w tym:			
pojazdy samochodowe, motocykle, części .....	128,1	129,1	141,7
paliwa stałe, ciekłe i gazowe .....	108,8	103,9	110,8
żywność, napoje i wyroby tytoniowe .....	106,5	92,9	104,7
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny ..	118,1	117,3	119,5
meble, rtv, agd .....	140,0	117,9	117,8
pozostałe .....	116,3	103,9	107,9

<sup>a)</sup> Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać m.in. ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę wolumenu sprzedaży detalicznej ogółem.

**Sprzedaż hurtowa** (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w styczniu br. była o 15,6% wyższa niż przed rokiem, w tym sprzedaż przedsiębiorstw hurtowych wzrosła o 19,8%.

Dynamika obrotów<sup>a)</sup> (w cenach stałych) zrealizowanych przez przedsiębiorstwa handlu detalicznego włącznie z przychodami ze sprzedaży przedsiębiorstw związanych z obsługą i naprawą pojazdów samochodowych i motocykli oraz z paliwami kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2007				
	I–III	IV–VI	VII–IX	X–XII	I–XII
	analogiczny okres poprzedniego roku=100				
<b>O g ó ł e m</b> .....	118,2	116,3	113,6	112,4	115,0
w tym:					
pojazdy samochodowe, motocykle, części .....	134,2	133,7	125,9	124,4	129,2
paliwa do środków transportu .....	109,2	101,8	98,7	94,9	100,7
sprzedaż w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych.....	106,9	106,4	105,9	103,3	105,6
żywność, napoje alkoholowe i bezalkoholowe oraz wyroby tytoniowe sprzedawane w wyspecjalizowanych punktach sprzedaży.....	106,8	103,3	107,5	97,6	103,6
farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny .....	102,2	97,9	98,0	105,8	101,0
meble, rtv, agd.....	126,9	119,1	114,2	117,0	118,7
pozostałe.....	91,0	104,6	100,1	99,2	98,7

<sup>a)</sup> Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (dot. pełnej zbiorowości).

Ocena ogólnego klimatu **koniunktury** w przedsiębiorstwach handlu detalicznego w lutym br. jest pozytywna, nieco lepsza od styczniowej i bardziej korzystna niż przed rokiem. Optymistyczne są prognozy sprzedaży na najbliższe trzy miesiące. Spośród badanych jednostek tylko mikro przedsiębiorstwa (o liczbie pracujących do 9 osób) przewidują ograniczenie przyszłej sprzedaży, prognozy te są jednak mniej pesymistyczne niż przed miesiącem.

W lutym br. główną barierą ograniczającą działalność ankietowanych firm jest nadal konkurencja na rynku (71% wskazań) oraz koszty zatrudnienia (63% wskazań).

Nie notuje się istotnych zmian odnośnie wskazywanych źródeł finansowania, tj. funduszy własnych (70% wskazań), kredytu bankowego (27% wskazań) i kredytu kupieckiego (25% wskazań).

W lutym, podobnie jak w poprzednich miesiącach, głównym źródłem zaopatrzenia w towary są hurtownie. Odsetek przedsiębiorstw dokonujących zakupów bezpośrednio w krajowych zakładach produkcyjnych w lutym br. wzrósł nieznacznie w porównaniu z analogicznym okresem 2007 r. (do 36% wskazań).

## Transport

**Sprzedaż usług**<sup>10</sup> w jednostkach transportu ogółem (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w cenach stałych w styczniu br. była o 6,8% wyższa niż przed rokiem. Spośród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem, duży wzrost odnotowano w usługach związanych z przeładunkiem i magazynowaniem, w usługach agencji transportowych i w transporcie rurociągowym, wolniejszy – w działalności wspomagającej transport i w transporcie samochodowym. Największy spadek odnotowano natomiast w żegludze śródlądowej.

**Przewozy ładunków ogółem** (w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób) w styczniu br. wyniosły 26,9 mln ton, tj. o 1,5% więcej niż przed rokiem.

**Transportem kolejowym** przewieziono w styczniu br. 11,2 mln ton ładunków, tj. o 9,3% mniej niż przed rokiem. Spadek przewozów ładunków wystąpił w większości grup, z wyjątkiem węgla brunatnego, brykietów i koksu, wyrobów metalowych, minerałów surowych i przetworzonych oraz pozostałych chemikaliów.

**Transportem samochodowym zarobkowym** w styczniu br. przewieziono 10,5 mln ton ładunków, tj. o 15,4% więcej niż przed rokiem. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się w porównaniu ze styczniem ub. roku o 17,1%.

**Transportem rurociągowym** w styczniu br. przetłoczono 4,5 mln ton ropy i produktów naftowych, tj. o 9,3% więcej niż przed rokiem.

Przewozy ładunków **żegluga śródlądową** w styczniu br. wyniosły 0,05 mln ton, tj. aż o 75,7% mniej niż przed rokiem, co było spowodowane gorszymi warunkami żeglugowymi. **Żegluga morską** przewieziono natomiast 0,7 mln ton ładunków (o 7,7% mniej niż w styczniu 2007 r.).

**W portach morskich** przeładowano w styczniu br. 3,7 mln ton ładunków, tj. o 4,1% mniej niż przed rokiem. Spadły przeładunki ładunków masowych suchych (o 11,4%), pozostałych ładunków drobnicowych (o 17,2%) oraz w niewielkim stopniu ładunków masowych ciekłych (o 0,3%) przy wzroście przeładunków kontenerów (o 10,6%) i ładunków tocznych (o 11,6%).

Spadek przeładunków odnotowano w Gdyni (o 16,1%), w Gdańsku (o 7,0%) oraz w Policach (o 6,5%). Wzrost przeładunków miał miejsce w Świnoujściu (o 15,1%) i w Szczecinie (o 12,7%).

---

<sup>10</sup> Obejmującej wpływy za przewozy ładunków, bagażu, poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu, a także wpływy z działalności biur podróży, pilotów wycieczek, przewodników turystycznych.

## Rachunek bieżący bilansu płatniczego na bazie transakcji

Rachunek bieżący bilansu płatniczego<sup>11</sup> w grudniu ub. roku zamknął się ujemnym saldem w wysokości 1944 mln EUR, które w porównaniu z analogicznym miesiącem 2006 r. pogorszyło się o 654 mln EUR. Na wzrost deficytu wpłynęło znaczne zmniejszenie się dodatniego salda transferów bieżących (o 448 mln EUR), pogłębienie ujemnego salda obrotów towarowych (o 298 mln EUR) oraz zwiększenie ujemnego salda dochodów (o 67 mln EUR). W niewielkim stopniu poprawiło się natomiast dodatnie saldo usług (o 159 mln EUR).

Eksport towarów wzrósł o 20,0% (do 8942 mln EUR), a import – o 21,2% i wyniósł 10236 mln EUR. Saldo obrotów towarowych wyniosło minus 1294 mln EUR (wobec minus 996 mln EUR w grudniu 2006 r.).

Przychody z transferów bieżących ukształtowały się na poziomie 793 mln EUR (o 27,3% niższym niż przed rokiem), a rozchody z tytułu transferów bieżących zwiększyły się o 40,4% (do 521 mln EUR). W rezultacie, saldo transferów bieżących pogorszyło się z 720 mln EUR do 272 mln EUR.

Saldo dochodów wyniosło minus 1159 mln EUR (przed rokiem minus 1092 mln EUR). Przychody z tytułu dochodów zwiększyły się o 1,6% (do 309 mln EUR), natomiast rozchody wzrosły o 5,2% (do 1468 mln EUR).

Saldo usług zwiększyło się z 78 mln EUR do 237 mln EUR. Przychody z tytułu usług wzrosły o 20,4% (do 1854 mln EUR), a rozchody – o 10,6% (do 1617 mln EUR).

## Ceny

W styczniu br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali miesiąca bardziej niż w grudniu ub. roku, głównie w związku z wyższym niż przed miesiącem wzrostem cen związanych z użytkowaniem mieszkania i nośników energii, a także żywności i napojów bezalkoholowych. Na wzrost cen producentów w przemyśle wpłynęła wysoka dynamika cen w górnictwie, znaczne podwyżki w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę oraz, w mniejszej skali, wzrost cen w przetwórstwie przemysłowym. Nadal rosły ceny w budownictwie.

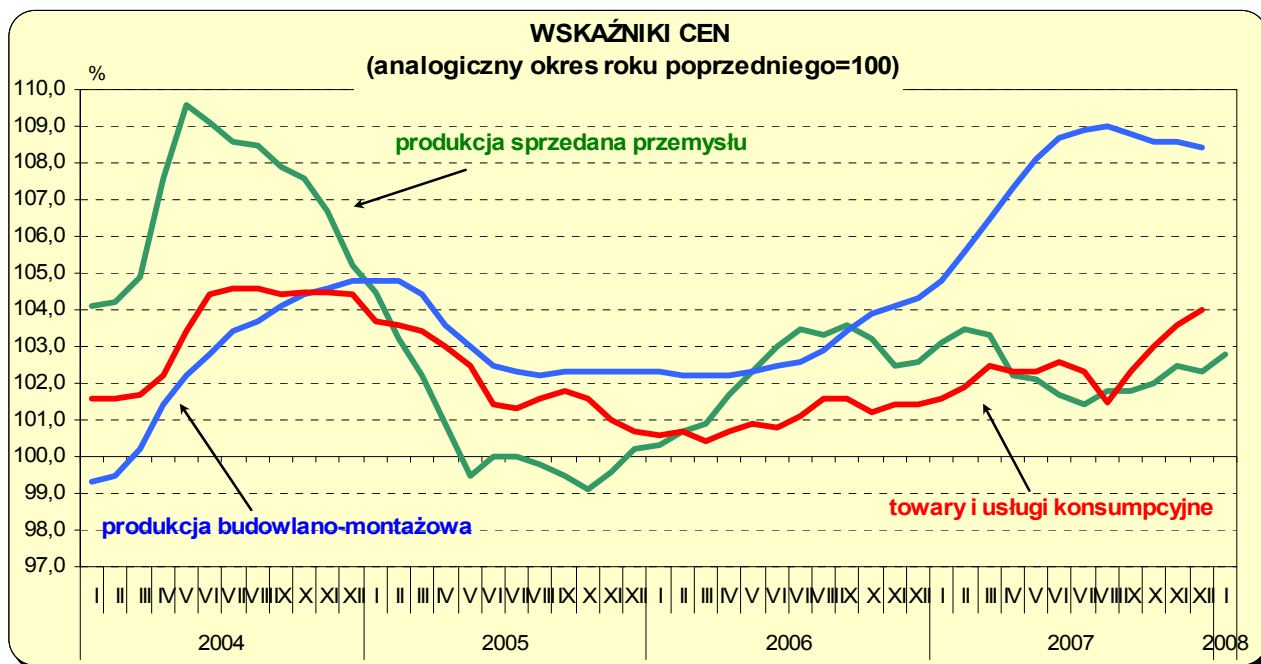
---

<sup>11</sup> Stanowi komponent bilansu płatniczego, który jest statystycznym zestawieniem obrotów z zagranicą, prezentującym w usystematyzowany sposób transakcje gospodarcze zrealizowane przez Polskę z resztą świata (tzn. między rezydentami i nierezydentami). Bilans płatniczy oprócz rachunku bieżącego, uwzględnia także rachunek kapitałowy i finansowy, saldo błędów i opuszczeń oraz oficjalne aktywa rezerwowe.

Znaczna część obrotów bilansu płatniczego pochodzi z zamkniętego systemu zbierania danych o transakcjach rozliczanych przez polski system bankowy. Banki przesyłają do NBP informacje zarówno o transakcjach swoich, jak i wykonywanych w imieniu klientów banków. Dane z banków są uzupełniane informacjami pochodzącymi bezpośrednio z przedsiębiorstw, z badań statystyki publicznej oraz Instytutu Turystyki.

Opracowano na podstawie materiałów NBP: „Bilans Płatniczy”.





Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w styczniu br. były o 1,2% wyższe od notowanych w poprzednim miesiącu. Znacznie podniesiono ceny w górnictwie (o 10,7%). W górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu ceny wzrosły o 13,9%, a w górnictwie rud metali – o 6,7%. Ceny w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę podniesiono o 2,0%. W przetwórstwie przemysłowym zanotowano wzrost cen o 0,5%, w tym m.in. w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej oraz metali (po 2,0%), wyrobów chemicznych (o 0,9%), wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 0,7%), wyrobów z metali (o 0,6%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,5%). Ceny produkcji wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych ukształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego w poprzednim miesiącu. Obniżono natomiast ceny m.in. produkcji artykułów spożywczych i napojów (o 0,1%).

W styczniu br. wzrost cen produkcji sprzedanej przemysłu w ujęciu rocznym wyniósł 2,8% i był większy od notowanego w poprzednich dziewięciu miesiącach. Najbardziej podniesiono ceny w górnictwie (o 13,5%), w tym w górnictwie węgla kamiennego i brunatnego; wydobywaniu torfu (o 18,7%), natomiast w górnictwie rud metali zanotowano spadek (o 1,0%). W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę zanotowano wzrost cen o 2,6%. W przetwórstwie przemysłowym wzrost cen wyniósł 2,1%, w tym w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 29,9%) oraz wyrobów tytoniowych (o 21,6%). Znacznie podniesiono także ceny produkcji wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (o 7,4%, w tym ceramiki budowlanej – o 18,4%, cementu, wapna oraz gipsu – o 14,8%, wyrobów betonowych i gipsowych – o 14,6%). Wzrosły również m.in. ceny produkcji artykułów spożywczych i napojów (o 4,9%, w tym wytwarzania wyrobów mleczarskich – o 15,3%, produkcji napojów – o 3,7% oraz produkcji,

przetwórstwa i konserwowania mięsa i wyrobów z mięsa – o 3,3%), a także wyrobów chemicznych (o 1,1%) oraz wyrobów z metali (o 0,7%). Obniżono ceny produkcji m.in. wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych (o 1,1%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 2,6%) oraz metali (o 5,9%).

Szacuje się, że **ceny produkcji budowlano-montażowej** w styczniu br. w stosunku do poprzedniego miesiąca wzrosły o 0,2% i były o 8,0% wyższe niż przed rokiem.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu				Ceny produkcji budowlano- montażowej
	ogółem	górnictwo	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	
2007	Grudzień roku poprzedniego=100				
I .....	100,6	99,9	100,3	103,1	100,5
2008					
I .....	101,2	110,7	100,5	102,0	100,2
2007	Miesiąc poprzedni=100				
I .....	100,6	99,9	100,3	103,1	100,5
II .....	100,3	99,9	100,3	100,0	100,8
III .....	100,5	101,7	100,4	100,1	101,0
IV .....	100,5	104,6	100,3	100,1	101,1
V .....	100,4	99,6	100,4	100,1	101,1
VI.....	100,5	100,3	100,6	100,1	100,9
VII .....	100,3	101,8	100,3	100,1	100,6
VIII.....	100,3	99,3	100,4	100,1	100,6
IX .....	100,0	99,6	100,0	100,0	100,5
X .....	99,7	101,2	99,5	100,0	100,5
XI .....	99,9	96,3	100,1	100,0	100,2
XII .....	99,3	98,4	99,2	100,0	100,2
2008					
I .....	101,2	110,7	100,5	102,0	100,2
2007	Analogiczny okres roku poprzedniego=100				
I .....	103,1	110,2	102,3	105,1	104,8
II .....	103,5	108,4	102,9	105,2	105,6
III .....	103,3	108,1	102,6	105,2	106,5
IV .....	102,2	105,5	101,7	103,5	107,3
V .....	102,1	100,8	101,9	103,6	108,1
VI .....	101,7	102,3	101,4	103,6	108,7
VII .....	101,4	100,6	101,1	103,6	108,9
VIII.....	101,8	100,6	101,6	103,7	109,0
IX .....	101,8	99,4	101,7	103,7	108,8
X.....	102,0	101,1	101,7	103,7	108,6
XI .....	102,5	100,7	102,4	103,8	108,6
XII .....	102,3	102,4	101,9	103,7	108,4
2008					
I .....	102,8	113,5	102,1	102,6	108,0

Według wstępnych danych, w styczniu br. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** wzrosły w porównaniu z poprzednim miesiącem o 0,8% (wobec wzrostu w grudniu ub. roku o 0,3% i o 0,4% przed rokiem).

W ujęciu rocznym wzrost cen konsumpcyjnych wyniósł 4,3% (w grudniu ub. roku miał miejsce wzrost o 4,0%, a przed rokiem – o 1,6%), w tym najbardziej podniesiono opłaty w zakresie transportu, ceny żywności i napojów bezalkoholowych oraz użytkowania mieszkania i nośników energii.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych w styczniu 2008 r.<sup>a)</sup> kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I 2008	
	I 2007=100	XII 2007=100
O g ó ł e m.....	104,3	100,8
w tym:		
Żywność, napoje bezalkoholowe i alkoholowe oraz wyroby tytoniowe.....	107,5	101,0
żywność i napoje bezalkoholowe.....	108,0	101,2
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe .....	105,6	100,3
Odzież i obuwie.....	92,2	96,9
Mieszkanie .....	104,9	101,9
użytkowanie mieszkania i nośniki energii .....	105,6	102,3
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego.....	102,0	100,2
Transport .....	108,8	99,2

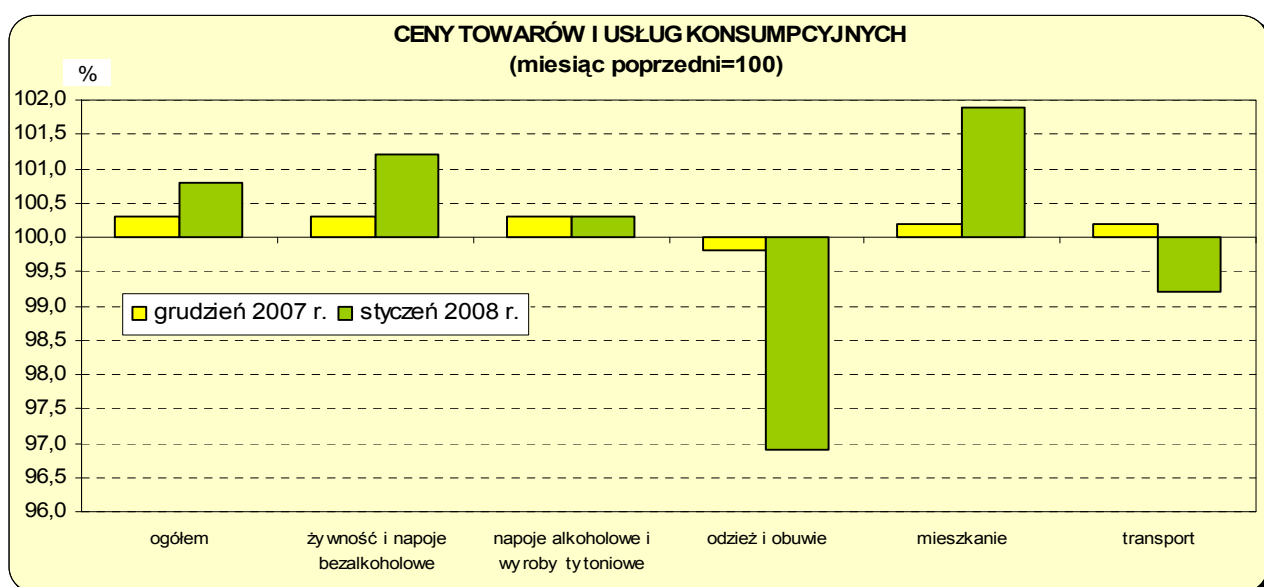
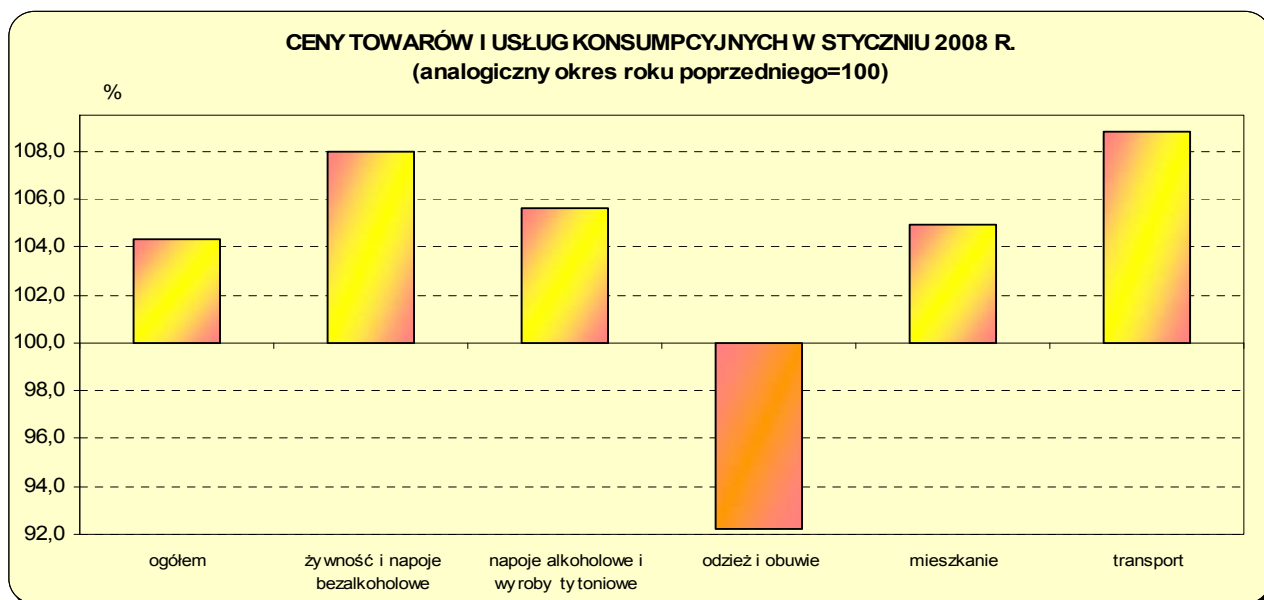
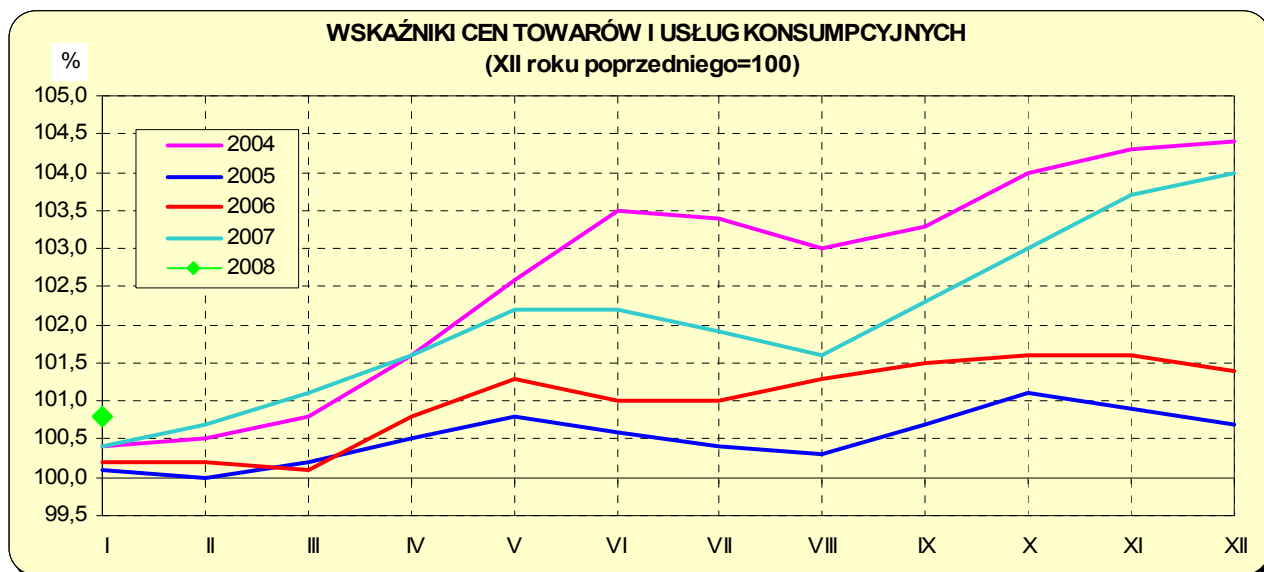
<sup>a)</sup> Prezentowane dane mają charakter wstępny i mogą ulec zmianie, po dokonaniu corocznej zmiany systemu wag, który stanowi struktura wydatków gospodarstw domowych (bez spożycia naturalnego) z roku poprzedzającego rok badany.

Ceny **żywności i napojów bezalkoholowych** w styczniu br. wzrosły o 1,2% w stosunku do poprzedniego miesiąca, w tym podniesiono ceny m.in. owoców, mięsa, artykułów w grupie „mleko, sery i jaja”, pieczywa i produktów zbożowych, warzyw, ryb oraz olejów i pozostałych tłuszczów. Obniżyły się natomiast ceny m.in. cukru. Wzrosły ceny napojów bezalkoholowych.

W styczniu br. zanotowano wzrost cen **napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych** (o 0,3%).

Mniej niż w grudniu ub. roku płacono za **odzież i obuwie** (o 3,1%).

Ceny towarów i usług związanych z **mieszkaniami** wzrosły w styczniu br. o 1,9%. Podniesiono opłaty za wywóz nieczystości (śmieci), za usługi kanalizacyjne oraz za zaopatrywanie w wodę. Wzrosły ceny nośników energii, w tym zwłaszcza energii elektrycznej oraz opału. Zanotowano również nieznaczny wzrost cen towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego.



Opłaty związane ze **zdrowiem** były w styczniu br. wyższe niż przed miesiącem.

Odnotowano spadek cen w zakresie **transportu** (o 0,8%) w tym niższe niż w grudniu ub. roku były m.in. ceny paliw do prywatnych środków transportu oraz ceny samochodów osobowych. Nieznacznie wzrosły natomiast m.in. opłaty za usługi transportowe.

Opłaty związane z **łącznieścią** były w styczniu br. wyższe niż przed miesiącem.

W styczniu br. wyższe niż w grudniu ub. roku były ceny towarów i usług związanych z **rekreacją i kulturą**. Podrożały m.in. opłaty za telewizję kablową i cyfrową, bilety do kin, teatrów i na koncerty oraz turystyka zorganizowana. Niższe niż przed miesiącem były m.in. ceny sprzętu audiowizualnego, fotograficznego i informatycznego.

Podniesiono opłaty w zakresie **edukacji** oraz **restauracji i hoteli**.

Spośród **innych towarów i usług**, wzrosły opłaty za usługi świadczone w salonach fryzjerskich, kosmetycznych i zakładach pielęgnacyjnych oraz za ubezpieczenia.

## Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W styczniu br. wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych w ujęciu rocznym był większy od notowanego w grudniu ub. roku i zbliżony do obserwowanego w okresie październik–listopad 2007 r. Pomimo wyższej dynamiki cen, wzrost siły nabywczej płac był nieco wyższy do notowanego w IV kwartale ub. roku. Utrzymał się spadek w skali roku przeciętnych realnych rent i emerytur brutto, zarówno z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i (w większym stopniu) rolników indywidualnych.

**Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** w styczniu br. ukształtowało się na poziomie 2969,65 zł, tj. o 11,5% wyższym niż w analogicznym miesiącu ub. roku (wobec wzrostu o 7,8% przed rokiem). Największą dynamikę wynagrodzeń odnotowano w budownictwie (wzrost o 17,9%). Wyższy niż przeciętnie wzrost płac obserwowano również m.in. w obsłudze nieruchomości i firm (14,2%) oraz handlu i naprawach (14,0%). Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu najbardziej dynamiczny wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto miał miejsce w następujących działach/grupach: górnictwo węgla kamiennego i brunatnego; wydobywanie torfu (o 28,9%), handel detaliczny; naprawy artykułów użytku osobistego i domowego (o 18,4%), produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny (o 17,9%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w poszczególnych sekcjach sektora przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem		bez wypłat z zysku	
	I 2008			
	w zł	I 2007=100		w zł
Sektor przedsiębiorstw .....	2969,65	111,5	111,5	2967,53
w tym:				
Przemysł .....	2970,42	109,8	109,8	2966,48
górnictwo.....	4918,89	113,3	113,3	4918,79
przetwórstwo przemysłowe..	2753,45	110,2	110,2	2748,86
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę .....	3709,14	107,1	107,1	3709,14
Budownictwo .....	3034,39	117,9	117,9	3034,39
Handel i naprawy .....	2877,46	114,0	114,0	2877,45
Hotele i restauracje .....	2209,94	112,7	112,7	2209,94
Transport, gospodarka magazynowa i łączność .....	3094,70	109,8	109,8	3093,80
Obsługa nieruchomości i firm ....	3091,85	114,2	114,2	3091,08

W styczniu br. **fundusz płac** w sektorze przedsiębiorstw zwiększył się w skali roku o 18,1% (wobec wzrostu o 11,9% przed rokiem).

W **sektorze publicznym** przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w styczniu br. ukształtowało się na poziomie 3900,28 zł, tj. o 14,9% większym niż przed rokiem (wobec wzrostu o 7,5% w styczniu ub. roku). W **sektorze prywatnym** przeciętna płaca brutto wyniosła 2785,44 zł i zwiększyła się w skali roku o 9,2% (przed rokiem wzrost o 8,1%), a jej relacja do przeciętnego wynagrodzenia w sektorze publicznym wyniosła 71,4% (wobec 85,2% w styczniu ub. roku).

**Sila nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** w styczniu br. była o 6,9% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku (wobec wzrostu odpowiednio o 6,3% przed rokiem).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto	
	I 2008			
	w tys.	I 2007=100	w zł	I 2007=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.....	7712,6	101,4	1309,20	101,9
emerytury .....	4897,8	103,9	1407,93	101,8
renty z tytułu niezdolności do pracy .....	1462,9	94,9	1044,78	100,8
renty rodzinne.....	1351,9	100,0	1238,34	101,7
Emerytury i renty rolników indywidualnych....	1502,9	96,6	824,29	100,3

W styczniu br. **przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** była o 1,9% większa niż przed rokiem i wyniosła 1309,20 zł, a jej siła nabywcza w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 2,3% (wobec wzrostu o 6,2% w analogicznym okresie ub. roku).

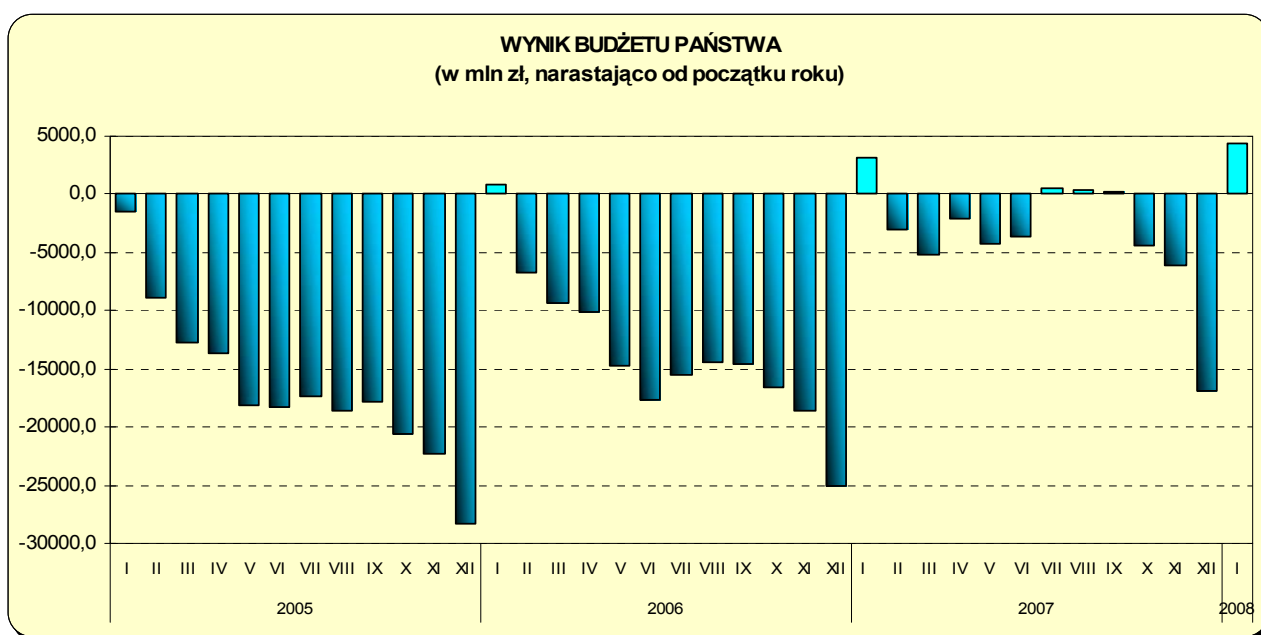
**Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w styczniu br. wyniosła 824,29 zł i była o 0,3% wyższa niż przed rokiem. Jej siła nabywcza zmniejszyła się w skali roku o 3,8% (wobec wzrostu o 4,7% w styczniu ub. roku).

Kwota brutto **zasilków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w styczniu br. 124,6 mln zł i była o 1,8% większa niż przed miesiącem oraz o 19,7% niższa niż w styczniu ub. roku.

Z tytułu **zasilków i świadczeń przedemerytalnych** w styczniu br. wypłacono 276,2 mln zł, tj. o 2,1% mniej niż w grudniu ub. roku i o 23,0% mniej niż przed rokiem.

## Budżet państwa

W styczniu br. **dochody** budżetu państwa<sup>12</sup> wyniosły 22609,4 mln zł, a **wydatki** – 18170,6 mln zł (odpowiednio 8,0% i 5,9% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2008 r.). W rezultacie odnotowano **nadwyżkę budżetową w wysokości 4438,8 mln zł**.



<sup>12</sup> Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za styczeń 2008 r.”

## Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2008 r.	I 2008				I 2007
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	I 2007=100	struktura	
w mln zł		w %				
Ogółem dochody .....	281892,1	22609,4	8,0	100,9	100,0	100,0
dochody podatkowe i niepodatkowe .....	246610,0	22278,9	9,0	103,3	98,5	96,3
podatki pośrednie.....	164890,0	17719,4	10,7	100,2	78,4	78,9
w tym podatek akcyzowy .....	52200,0	4685,3	9,0	77,8	20,7	26,9
podatek dochodowy od osób prawnych .....	27150,0	565,2	2,1	163,9	2,5	1,5
podatek dochodowy od osób fizycznych .....	36154,0	2719,4	7,5	113,3	12,0	10,7
dochody państwowych jednostek budżetowych <sup>a)</sup> .....	17085,6	1018,5	6,0	x	4,5	x
w tym wpływy z cła .....	1993,0	125,4	6,3	110,7	0,6	0,5
pozostałe dochody .....	1330,4	256,4	19,3	143,3	1,1	0,8
w tym wpłaty z zysku NBP .....	-	-	-	-	-	-
środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi <sup>a)</sup> .....	35282,1	330,5	0,9	x	1,5	x
Wspólna Polityka Rolna i Rybacka .....	15078,0	274,0	1,8	x	1,2	x
fundusze strukturalne i inne .....	20204,1	56,5	0,3	x	0,3	x
Ogółem wydatki .....	308982,7	18170,6	5,9	94,3	100,0	100,0
w tym:						
obsługa długu krajowego .....	21885,1	864,7	4,0	193,6	4,8	2,3
obsługa zadłużenia zagranicznego .....	5924,5	1059,0	17,9	116,1	5,8	4,7
rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tyt. środków własnych .....	12080,1	1229,1	10,2	x	6,8	x
dotacje dla:						
Funduszu Emerytalno-Rentowego .....	14998,9	650,0	4,3	54,3	3,6	6,2
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych .....	33228,0	360,0	1,1	14,3	2,0	13,0
subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego .....	40685,0	5229,1	12,9	106,4	28,8	25,5
Deficyt/nadwyżka budżetu państwa.....	-27090,6	4438,8	x	141,2	x	x
Finansowanie deficytu						
źródła krajowe .....	20117,0	-4565,2	x	112,4	x	x
źródła zagraniczne .....	6973,6	126,4	1,8	13,8	x	x

<sup>a)</sup> Od kwietnia 2007 r. z dochodów państwowych jednostek budżetowych została wyłączona pozycja „Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi”, w związku z powyższym dane są nieporównywalne z poprzednio publikowanymi.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie dochodów była o 1,8 pkt niższa niż przed rokiem. Wpływy z podatków pośrednich zwiększyły się o 0,2%, przy czym wpływy z podatku akcyzowego zmniejszyły się o 22,2%. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 78,4% i 20,7%, wobec 78,9% i 26,9% przed rokiem. Udział dochodów państwowych jednostek budżetowych w łącznej kwocie dochodów wyniósł 4,5%. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych były wyższe o 63,9% niż przed rokiem (wzrost udziału z 1,5% do 2,5%), a z podatku dochodowego od osób fizycznych – o 13,3% (wzrost udziału z 10,7% do 12%).



Dochody budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi stanowiły w styczniu br. 1,5% dochodów ogółem. Najwięcej środków napłynęło w ramach Wspólnej Polityki Rolnej i Rybackiej, co stanowiło 1,2% dochodów ogółem.

Realizacja ustawy budżetowej w zakresie wydatków w styczniu br. była o 1,5 pkt niższa niż przed rokiem. Wyплаты subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego (gmin, powiatów i województw) wyniosły 5229,1 mln zł (w tym środki przekazane na zadania oświatowe za styczeń br. – 2221,7 mln zł) i stanowiły 12,9% kwoty tej subwencji założonej w ustawie. Udział subwencji w wydatkach ogółem wyniósł 28,8%, wobec 25,5% w styczniu 2007 r. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 10,6% wydatków ogółem (przed rokiem 7,0%). Niższe niż przed rokiem były wydatki z tytułu dotacji dla: Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – o 85,7%, Funduszu Emerytalno-Rentowego o 45,7%.

Według danych izb skarbowych i celnych, zaległości z tytułu podatków wg stanu w dniu 30 września 2007 r. kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym z lat ubiegłych	Struktura ogółem w %	Z zaległości ogółem			
				płatne w ratach i odroczone	wstrzymanie wykonania decyzji	w postępowaniu egzekucyjnym	pozostałe zaległości
	w mln zł			w mln zł			
Ogółem .....	18139,5	14271,2	100,0	377,5	617,9	11257,3	5886,8
Podatek dochodowy od osób prawnych .....	1124,2	928,2	6,2	47,2	76,2	601,2	399,6
Podatek dochodowy od osób fizycznych .....	2908,7	2363,5	16,0	102,9	110,0	1985,5	710,3
Podatek od towarów i usług (VAT) .....	10168,3	7773,0	56,1	186,4	173,5	6019,2	3789,2
Podatek akcyzowy .....	3850,6	3121,2	21,2	41,0	257,7	2618,2	933,7
Podatek od gier .....	15,1	12,9	0,1	-	0,3	9,8	5,0
Podatki zniesione .....	72,6	72,4	0,4	0,0	0,2	23,4	49,0

W porównaniu ze stanem w dniu 31 grudnia 2006 r. łączne zaległości wzrosły o 209,4 mln zł, tj. o 1,2% (w analogicznym okresie w 2006 r. wzrost o 24,8%), z tytułu podatku akcyzowego wzrosły o 7,1% (w analogicznym okresie w 2006 r. wzrost o 129,6%). Zaległości z tytułu podatku od towarów i usług wzrosły o 3,9% (w analogicznym okresie w 2006 r. wzrost o 3,3%). W łącznej kwocie zaległości najwyższy udział miały zaległości z tytułu podatku od towarów i usług – 56,1% (wobec 47,2% w 2006), podatku akcyzowego – 21,2% (wobec 31,1%) i podatku dochodowego od osób fizycznych – 16,0% (wobec 15,1%).

Według danych Ministerstwa Finansów, wskaźnik realizacji podatków<sup>13</sup> (tzw. ściągalskość) w końcu III kw. 2007 r. wyniósł ogółem 97,7%, wobec 94,8% przed rokiem. Wskaźnik ten dla podatku od towarów i usług ukształtował się na poziomie 96,6%, podatku dochodowego od osób fizycznych – 98,7% i dochodowego od osób prawnych – 99,1% (wobec odpowiednio 96,4%, 97,4% i 98,2% na koniec III kw. 2006 r.).

<sup>13</sup> Jest to stosunek wielkości zrealizowanych wpływów bieżących pomniejszonych o nadpłaty podatku, do wielkości podatku należnego będącego sumą zrealizowanych wpływów bieżących pomniejszonych o nadpłaty podatku, wielkości bieżących zaległości, kwoty umorzonych zobowiązań podatkowych oraz zobowiązań, których poboru zaniechano.

## Pieniądz

**Stan zasobów pieniądza** w końcu stycznia br. wyniósł 569305,0 mln zł i był o 7645,0 mln zł (o 1,4%) wyższy niż w grudniu ub. roku oraz o 65730,2 mln zł (o 13,1%) większy niż przed rokiem.

Głównym czynnikiem kreacji pieniądza w styczniu br. były **należności**. Wyniosły one 489952,2 mln zł i wzrosły w porównaniu z końcem grudnia ub. roku o 2,6%, w tym należności od gospodarstw domowych zwiększyły się o 3,0%, od przedsiębiorstw – o 2,6%, od niemonetarnych instytucji finansowych – o 1,6%, od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 1,9%. Należności od instytucji samorządowych obniżyły się o 0,8%.

Należności były wyższe niż przed rokiem o 113385,3 mln zł (o 30,1%), w tym należności od gospodarstw domowych wzrosły o 37,9%, od przedsiębiorstw – o 26,2%, od niemonetarnych instytucji finansowych – o 37,5%, od instytucji samorządowych – o 8,6%, a od instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych – o 69,0%. Należności od funduszy ubezpieczeń społecznych zmniejszyły się natomiast o 100%.

Drugim, pod względem siły oddziaływania, czynnikiem generującym pieniądz były **aktywa zagraniczne netto**. Wyniosły one 126746,4 mln zł i zwiększyły się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 3,5%, a w stosunku do stycznia ub. roku zmniejszyły się o 31,4%.

Głównym czynnikiem ujemnie wpływającym na przyrost podaży pieniądza w styczniu br. było **zadłużenie netto instytucji rządowych szerebu centralnego**. Wyniosło ono 56483,3 mln zł i było niższe niż przed miesiącem o 8,8%, a w stosunku do stycznia ub. roku - o 11,3%.

Czynnikiem zmniejszającym podaż pieniądza w styczniu br. było również saldo pozostałych pozycji netto. Wyniosło ono minus 103876,9 mln zł i pogorszyło się w porównaniu z poprzednim miesiącem o 3,7%, a w stosunku do stycznia ub. roku – poprawiło się o 14,6%.

Wpływ poszczególnych czynników kreacji pieniądza na zmianę zasobów pieniądza ogółem kształtował się następująco:

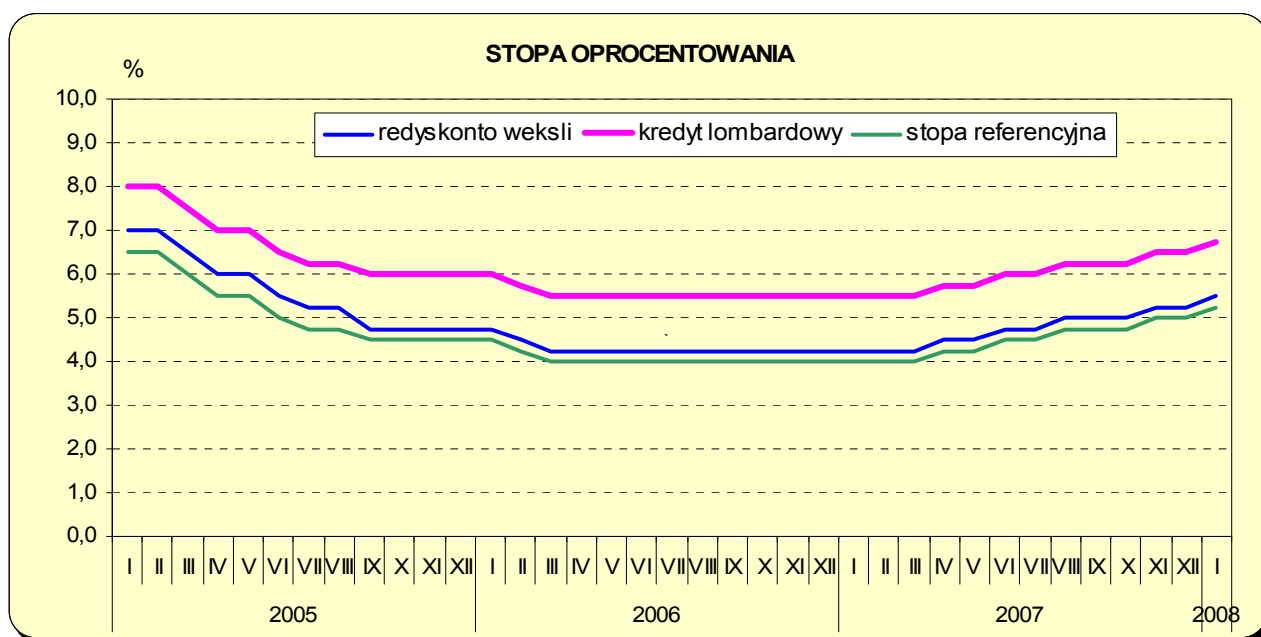
Wyszczególnienie	2007		2008
	XI	XII	I
	w mln zł		
Przyrost zasobów pieniądza ogółem.....	7013,9	12704,7	7645,0
aktywa zagraniczne netto .....	-1572,4	-7714,1	4308,9
zadłużenie netto instytucji rządowych szerebu centralnego .....	-4727,8	6436,5	-5455,8
należności.....	9417,0	7071,8	12490,0
saldo pozostałych pozycji (netto).....	3897,1	6910,5	-3698,1

Na wzrost zasobów pieniądza w stosunku do grudnia ub. roku wpłynęło głównie zwiększenie **depozytów i innych zobowiązań** o 8605,1 mln zł (o 1,8%). Depozyty i inne zobowiązania

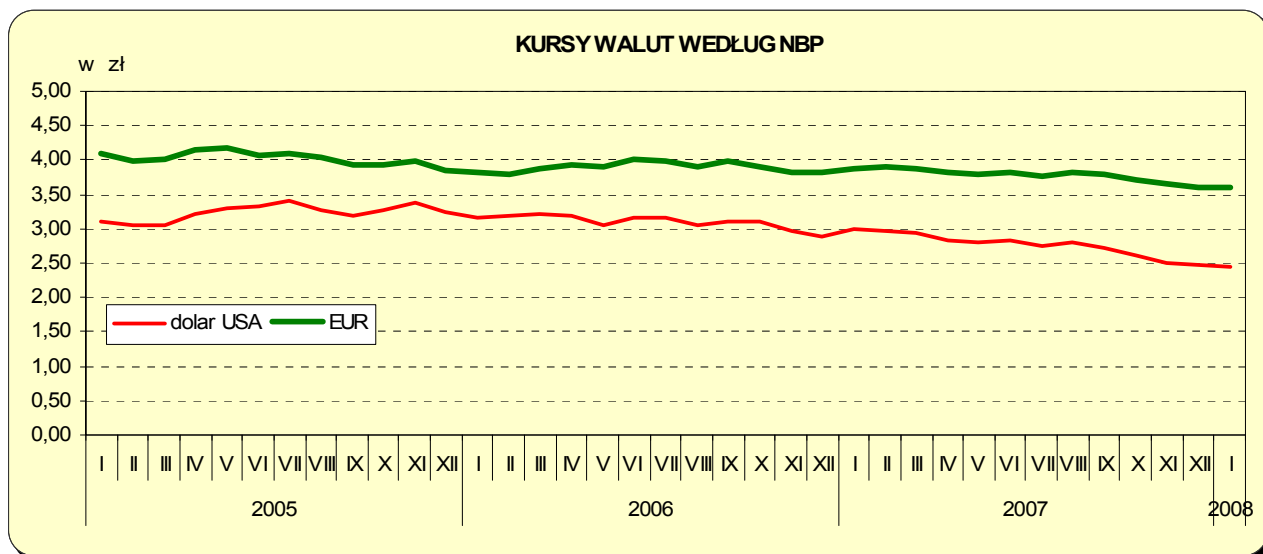
gospodarstw domowych wzrosły o 5,1%, instytucji samorządowych – o 17,1%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 2,1%, a instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych - o 0,8%. Natomiast depozyty i inne zobowiązania przedsiębiorstw obniżyły się o 3,6%, a funduszy ubezpieczeń społecznych - o 29,2%.

Depozyty i inne zobowiązania w stosunku do stycznia ub. roku wzrosły o 60393,2 mln zł (o 14,4%), w tym depozyty i inne zobowiązania gospodarstw domowych wzrosły o 14,6%, przedsiębiorstw – o 11,3%, funduszy ubezpieczeń społecznych – o 96,3%, instytucji samorządowych – o 19,3%, niemonetarnych instytucji finansowych – o 11,7%, a instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych - o 9,3%.

**Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu** (poza kasami banków) zmniejszyły się w stosunku do grudnia ub. roku o 2,3% i były o 11,6% wyższe niż przed rokiem. **Pozostałe składniki  $M_3$**  wzrosły o 6,4% w porównaniu z poprzednim miesiącem, a w stosunku do stycznia ub. roku – obniżyły się o 16,0%.



Obowiązujące od 29 listopada ub. roku podstawowe **stopy procentowe** stosowane przez NBP, tj. stopa redyskontowa weksli i stopa kredytu lombardowego oraz stopa referencyjna zostały w styczniu br. podwyższone odpowiednio z 5,25% do 5,50% i z 6,50% do 6,75% oraz 5,0% do 5,25% w skali rocznej.



Średni miesięczny urzędowy **kurs dolara amerykańskiego** wyniósł w styczniu br. 245,37 zł/100 USD i był o 0,9% niższy niż w poprzednim miesiącu oraz o 17,8% niższy niż przed rokiem. Średni miesięczny urzędowy **kurs euro** wyniósł w styczniu br. 360,80 zł/100 EUR i zwiększył się o 0,1% w stosunku do poprzedniego miesiąca, a w skali roku – obniżył się o 7,0%.

## Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie	Styczeń 2008	
	zmiany w % w stosunku do	
	stycznia 2007	grudnia 2007
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw .....	+5,9	+2,0
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) .....	-23,4	+3,8
Wynagrodzenie miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw .....	+11,5	-8,5
w tym w przemyśle .....	+9,8	-9,4
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny stałe) .....	+10,8	+4,4
górnictwo .....	-2,0	+7,0
przetwórstwo przemysłowe .....	+11,1	+5,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę .....	+12,5	-2,9
Produkcja budowlano-montażowa (ceny stałe) .....	+6,8	-64,2
Mieszkania oddane do użytkowania .....	+24,5	-30,7

Wyszczególnienie	Listopad	Grudzień	Styczeń <sup>a)</sup>
	zmiany w % w porównaniu z poprzednim miesiącem		
Ceny produkcji przemysłowej .....	-0,1	-0,7	+1,2
Ceny towarów i usług konsumpcyjnych .....	+0,7	+0,3	+0,8
w tym:			
żywność i napoje bezalkoholowe .....	+1,5	+0,3	+1,2
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe .....	+0,2	+0,3	+0,3
mieszkanie .....	+0,3	+0,2	+1,9
użytkowanie mieszkania i nośniki energii .....	+0,4	+0,2	+2,3
w tym nośniki energii .....	+0,6	+0,3	
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego .....	+0,2	+0,1	+0,2
transport .....	+1,3	+0,2	-0,8
w tym paliwa do prywatnych środków transportu .....	+2,5	+0,2	

<sup>a)</sup> Dane wstępne.

## Wybrane wskaźniki sytuacji gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a - 2007, b - 2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Bezrobotni zarejestrowani (w tys.) .....	a 2365,8	2331,1	2232,5	2103,1	1985,1	1895,1	1856,1	1821,9	1777,8	1720,9	1719,4	1746,6
b	1813,4											
Stopa bezrobocia <sup>1)</sup> (w %) .....	a 15,1	14,8	14,3	13,6	12,9	12,3	12,1	11,9	11,6	11,3	11,2	11,4
b	11,7											
Zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys. osób .....	a 5048	5070	5089	5105	5116	5144	5160	5182	5192	5220	5233	5241
b	5348											
Produkcja sprzedana przemysłu <sup>2)</sup> :												
poprzedni miesiąc=100 .....	a 100,2	97,9	114,7	91,4	103,0	100,2	98,1	100,9	105,7	109,7	95,2	91,5
b	104,4											
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .....	a 115,4	113,0	111,3	112,6	108,1	105,6	110,4	108,9	105,4	110,8	108,5	106,4
b	110,8											
Produkcja budowlano-montażowa <sup>2)</sup> :												
poprzedni miesiąc=100 .....	a 37,9	110,5	119,0	110,6	113,2	111,2	101,4	108,5	104,1	115,4	83,7	147,5
b	35,8											
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .....	a 160,5	156,7	139,1	136,9	116,3	103,7	118,5	114,4	100,2	104,3	111,0	113,0
b	106,8											
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) .....	a 10185	18902	26976	35732	44221	52887	64357	75773	86444	101180	115532	133826
b	12685											
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych:												
poprzedni miesiąc=100 .....	a 100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
b	100,8											
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .....	a 101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
b	104,3											
grudzień poprzedniego roku=100 .....	a 100,4	100,7	101,1	101,6	102,2	102,2	101,9	101,6	102,3	103,0	103,7	104,0
b	100,8											
Wskaźnik cen produkcji przemysłowej:												
poprzedni miesiąc=100 .....	a 100,6	100,3	100,5	100,5	100,4	100,5	100,3	100,3	100,0	99,7	99,9	99,3
b	101,2											
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .....	a 103,1	103,5	103,3	102,2	102,1	101,7	101,4	101,8	101,8	102,0	102,5	102,3
b	102,8											

<sup>1)</sup> Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo.<sup>2)</sup> Wskaźniki dynamiki obliczono przy wykorzystaniu cen stałych 2000 r.

(dok.)

Wyszczególnienie a - 2007, b - 2008	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw <sup>1)</sup> (w zł) .. a	2663,55	2687,48	2852,71	2786,29	2776,92	2869,69	2893,71	2885,97	2858,83	2951,67	3092,01	3246,0
b	2969,65											
poprzedni miesiąc=100..... a	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
b	91,5											
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ..... a	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
b	111,5											
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw przeciętna miesięczna 2000=100 ..... a	111,6	112,4	118,7	115,4	114,5	118,2	119,4	119,5	117,5	120,6	125,7	131,7
b	119,6											
Wskaźnik rentowności obrotu brutto <sup>2)</sup> - od początku roku (w %) ..... a		.	6,1	.	.	6,5	.	.	6,4	.	.	.
Wskaźnik rentowności obrotu netto <sup>3)</sup> - od początku roku (w %) ..... a		.	4,9	.	.	5,3	.	.	5,2	.	.	.
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)..... a	3144,1	-2992,3	-5177,0	-2090,9	-4297,2	-3646,6	541,3	304,1	178,9	-4403,9	-6024,8	16921,7
b	4438,8											
Średnie kursy walut w zł - NBP												
100 dolarów USA ..... a	298,37	298,05	293,59	282,79	279,97	283,99	275,00	279,81	272,86	260,42	249,15	247,54
b	245,37											
100 euro ..... a	387,87	389,58	388,69	381,92	378,24	380,79	376,85	381,00	378,99	370,52	365,56	360,42
b	360,80											
Handel zagraniczny w mln zł												
eksport..... a	29179,2	29349,2	33867,9	30200,4	31670,9	31725,1	31108,3	31284,5	33319,5	36660,1	34234,3	.
import..... a	33686,5	32805,1	39868,7	35613,2	37167,5	37563,6	37649,4	34531,0	38592,9	42508,3	38842,8	.
saldo ..... a	-4507,3	-3455,9	-6000,8	-5412,8	-5496,6	-5838,5	-6541,1	-3246,5	-5273,4	-5848,2	-4608,5	.

<sup>1)</sup> Łącznie z obowiązkową składką na ubezpieczenia społeczne.<sup>2)</sup> Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności.<sup>3)</sup> Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

## Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne dla Unii Europejskiej

Wyszczególnienie	PKB		Handel zagraniczny				Zharmonizowana stopa bezrobocia <sup>a)</sup>		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych		Produkcja przemysłowa <sup>a)</sup>	
			eksport	import	saldo							
	2006	2007	I-XI 2007			I-XI 2006		XII 2006	XII 2007	XII 2006	XII 2007	XII 2007
	zmiana w % w ujęciu rocznym				w mld euro		w %		zmiana w % w ujęciu rocznym		zmiana w % 2000=100	
UE-27 .....	3,0	2,9 <sup>b</sup>	.	.	.	.	7,6	6,8	2,2	3,2 <sup>b</sup>	12,2 <sup>b</sup>	
Strefa Euro 13 .....	2,8	2,6 <sup>b</sup>	.	.	.	.	7,8	7,2	1,9	3,1 <sup>b</sup>	12,5 <sup>b</sup>	
Strefa Euro 15 .....	2,8	2,6 <sup>b</sup>	.	.	.	.	7,8	7,2	1,9	3,1 <sup>b</sup>	12,5 <sup>b</sup>	
Austria .....	3,3	3,3 <sup>b</sup>	10	9	0,8	-0,4	4,5	4,3	1,6	3,5 <sup>b</sup>	.	
Belgia .....	2,8	2,7 <sup>b</sup>	8	8	13,0	11,1	7,8	7,2	2,1	3,1	.	
Bułgaria .....	6,1	6,3 <sup>b</sup>	14	44	-7,5	-3,0	8,2	5,8	6,1	11,6	73,7 <sup>b</sup>	
Cypr .....	4,0	4,4	-3	12	-4,7	-4,1	4,2	3,9	1,5	3,7	.	
Dania .....	3,9	1,9 <sup>b</sup>	3	6	3,0	5,3	3,7	3,1	1,7	2,4	6,7	
Estonia .....	11,2	7,8 <sup>b</sup>	4	4	-2,8	-2,7	5,4	5,3	5,1	9,7	73,1	
Finlandia .....	5,0	4,3 <sup>b</sup>	8	8	6,1	5,9	7,2	6,6	1,2	1,9	27,1	
Francja .....	2,0	1,9 <sup>b</sup>	2	4	-40,3	-33,8	8,8	7,8	1,7	2,8	5,2	
Grecja .....	4,3	4,1 <sup>b</sup>	5	9	-35,0	-31,5	8,6	.	3,2	3,9	2,9 <sup>b</sup>	
Hiszpania .....	3,9	3,8 <sup>b</sup>	4	3	-86,6	-83,9	8,2	8,6	2,7	4,3	7,8 <sup>b</sup>	
Irlandia .....	5,7	4,9 <sup>b</sup>	4	4	27,2	26,4	4,4	4,5	3,0	.	45,0 <sup>b</sup>	
Litwa .....	7,7	8,5 <sup>b</sup>	10	14	-4,7	-3,7	4,7	3,9	4,5	8,2	80,2	
Luksemburg .....	6,1	5,2 <sup>b</sup>	-10	-5	-3,3	-2,5	4,9	4,8	2,3	4,3	22,7 <sup>b</sup>	
Łotwa .....	11,9	10,5 <sup>b</sup>	24	23	-4,7	-3,8	6,2	5,4	6,8	14,0	41,1	
Malta .....	3,4	3,1 <sup>b</sup>	1	-1	-0,9	-1,0	6,9	5,8	0,8	3,1	.	
Niderlandy .....	3,0	3,5	9	8	39,8	33,8	3,6	2,9	1,7	1,6 <sup>b</sup>	17,0 <sup>b</sup>	
Niemcy .....	2,9	2,5	10	7	184,8	149,8	9,0	7,8	1,4	3,1	21,5	
Polska .....	6,2	6,5	14	17	-14,8	-11,1	11,8	8,1	1,4	4,2	60,8	
Portugalia .....	1,2	1,8 <sup>b</sup>	9	6	-17,2	-17,0	7,9	8,2	2,5	2,7	5,3	
Republika Czeska .....	6,4	5,8 <sup>b</sup>	19	17	3,3	1,5	6,3	4,7	1,5	5,5	65,8 <sup>b</sup>	
Rumunia .....	7,9	6,0 <sup>b</sup>	14	27	-19,4	-12,8	7,1	7,0	4,9	6,7	41,7 <sup>b</sup>	
Słowacja .....	8,5	8,7 <sup>b</sup>	28	24	-1,1	-2,0	12,0	10,8	3,7	2,5	58,4	
Słowenia .....	5,7	6,0 <sup>b</sup>	19	21	-0,8	-0,5	5,3	4,3	3,0	5,7	31,6 <sup>b</sup>	
Szwecja .....	4,1	3,4 <sup>b</sup>	6	9	12,3	14,8	6,6	5,6	1,4	2,5	17,1	
Węgry .....	3,9	1,4	15	11	-0,3	-2,3	7,5	7,3	6,6	7,4	59,2	
Wielka Brytania .....	2,9	3,1	-11	-6	-124,4	-112,6	5,4	.	3,0	2,1	-4,3	
Włochy .....	1,9	1,9 <sup>b</sup>	11	6	-7,6	-20,5	6,5	.	2,1	2,8	-3,6	

<sup>a)</sup> Dane wyrównane sezonowo.<sup>b)</sup> Prognoza.

Źródło: Eurostat - Stan na 20. 02. 2008 r.